Haftalık Siyasi Gazete

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Gerçek

SAYI: 176
16 HAZİRAN 1980
PAZARTESİ
15 LİRA

TSIP

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ
GERİDE BIRAKTIĞI ŞANLI MÜCADELE YILLARINA BİR YENİSİNİ EKLİYEREK
KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ
21 HAZİRAN 1980'DE ANKARA'DA ATATÜRK SPOR SALONUNDA KUTLUYOR.

Yaşasın Türkiye Sosyalist İşçi Partisi!

Yedinci Mücadele Yılına Girerken

Yalçın YUSUFOĞLU

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfı politik hareketinin ve genel devrimci - demokratik potansiyelin karşı karşıya bulunduğu ivedi ve temel sorunların görev bilinciyle yedinci mücadele yılına giriyor.

Partimiz, bugüne değin, bilimin öngördüğü doğrultuda sürdürdüğü kararlı ve yorulmak bilmez uğraşla, sınıf hareketimizin ve topyekün emekçi halk mücadelemizin önünde duran temel ve belirleyici görevlerin hepsinde birden sorumluluk üstlenmiştir. Bu açıdan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin altı yıllık mücadelesi, Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin ve genel demokratik mücadelenin üzerine bilimle, ilkeyle, cesaretle yürünmesinin mücadelesidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin tarihsel gelişimi, Türkiye sosyalist hareketinde başlı başına bir aşamayı oluşturmaktadır.

Bu aşama,

● Teorik açıdan; bilimsel sosyalizmin ne olduğunun ve ne olmadığının geniş kadrolar tarafından pratik mücadele sürecinde kavranmasıdır, işçi sınıfı enternasyonalizminin Türkiye'de soyut bir slogan olmaktan çıkıp, bütün boyutlarıyla ve Türkiye'deki görevleriyle somutlanması, dünya devrimci sürecinin öncüsü olan sosyalist sistemin belirleyici konumunun özümlenmesi, dünya bilimsel sosyalist hareketinin ana ekseninin ve bu hareketin birliğinin öncüsünün temel ideolojik ve politik konumuyla Türkiye sosyalist hareketinin vurgulanması ve derinlemesine öğrenilmesidir; enternasyonalizmin en önemli ilkelerinden olan uluslararası eşitliği gönüllü bağları ve kendi geleceklerini özgürce belirleme hakkının savunulmasıdır;

● İdeolojik açıdan; bilimsel öğretinin temel ilkelerinin ve genel doğrularının ülke somutuna yaratıcı bir şekilde uygulanması ve Türkiye'de sosyalist ve işçi hareketinin, genel emekçi halk hareketinin stratejik ve programatik hedeflerinin doğru bir şekilde saptanmasıdır; bu esas üzerinde temel politikaların belirlenmesidir; burjuva dünya görüşüne ve onun çeşitli yansımalarına karşı kararlı bir mücadelenin sürdürülmesi, sosyalist hareketi etkilemeye çalışan çeşitli küçük burjuva saplantılarına karşı işçi sınıfının bilimsel sınıf ideolojisinin ödünsüz savunulması ve yaygınlaştırılmasıdır; sadece sınıf düşmanımız Maoculuğun karşı-devrimci karakterinin sergilenmesi ve onun demokratik saflardan tecrit edilmesiyle yetinmeyip, anti-faşist ve anti-emperyalist karakter taşıyan —bu niteliğiyle ilerici olan— fakat bilimsel sosyalizmin dışında kalan küçük burjuva akımlarıyla bilimsel sosyalizm arasındaki net ayırımın çizgilerinin açık seçik çizilmesi, böylelikle kendi politik tavrını belirleyen çizginin bilimsel sosyalist olmasıyla ideolojik temellerinin ve somut pratikleriyle kanıtlanmasıdır; ve dünya işçi sınıfı partilerinin ortak evrensel görüşlerinin işçi sınıfı hareketimize maledilmesidir;

● Politik açıdan; işçi sınıfının bağımsız ideolojisi temelinde bağımsız politikasının titizlikle korunması, sosyalizm adına ekonomizm ve kuyrukçuluk eğilimlerine karşı, politik mücadelenin belirleyiciliğinin hiçbir şekilde ödün verilmemesi, burjuvazinin çeşitli liberal yada reformist kesimlerine politikada olmadık misyonlar yükleyen yaklaşımların ve politikaların kesinlikle reddedilmesi, işçi sınıfı hareketini etkisi altına almak isteyen ve bu amaçla belli sosyalist kesimleri de kendisine ilet etmiş olan sosyal demokrasiye karşı, işçi sınıfının bağımsızlığına her alanda sonuna dek kıskançlıkla sahip çıkılmasıdır;

● Örgütsel açıdan; bilimsel öğretinin öngördüğü, PARTİ KAVRAMI'na yönelik tahribat ve sulandırmalara, işçi sınıfı partisi ilkelerinin çarpıtılmasına yada bu partinin çokyönlü örgütsel görevler bütünlüğünün şu veya bu yanının ihmal edilmesine, solda yaygın olan otoriteyi tanımazlık, liberallik yada bürokratik hantallık ve benzeri hastalıklara karşı işçi sınıfı partisinin örgütsel kurallarının yerleştirip kökleştirilmesi; demokratik anlamda merkeziyetçiliğin dinamik canlı ve disiplinli bir organizasyonu sınıf mücadelesinin tüm gereklerine cevap verecek şekilde yaratılması, evrensel deneyimiyle YENİ TİP PARTİ'nin inşa edilmesidir.

● Her düzeyde mücadele birliğinin sağlanması açısından; bölünmüş olan Türkiye sosyalist hareketinin merkezileşmesinin sağlam ve ilkesel zemine sağlanması, böylece işçi sınıfımızın siyasal iktidar mücadelesinin ideolojik-politik ve örgütsel birliği sorunun hayati öneminin ve ilkesel temellerinin konulması, işçi hareketinin sendikal birliğinin savunulması ve ekonomik mücadelenin siyasal mücadele öncülüğüne kazanılması, halk güçlerinin ortak mücadele cephesi anlamında geniş kapsamlı siyasal birlikteliğinin —cephe görevinin— konulması, güncel siyasal demokrasi sorunlarında ve temel hak ve özgürlüklerde, en geniş demokrasi güçlerinin birlikteliği görevi için bilimsel çabaların sürdürülmesidir, özetle birlik görevlerinin, kelimenin en dar anlamından en geniş kapsamına dek, hareketin her alanında tüm boyutlarıyla evrensel ilkelere dayalı olarak harekete maledilmesidir.

Bilimsel ideolojiyi fedakârlıkla Parti kollektivitesi içinde kaynaştıran Türkiye Sosyalist İşçi Partisi hareketi, bugüne değin başardıklarıyla ve halen başarmaya çalıştıklarıyla, bilimsel sosyalist hareketimizde son derece önemli bir gelişim; özgün bir nitel aşamanın kendisidir.

Partimizi bugüne değin büyük bir sabır ve sonsuz bir adanmışlıkla taş taş inşa edenler bugünkü düzeye ulaştık. Ve bunları yaparken proleter alçakgönüllülüğünü hiçbir zaman elden bırakmadık. Yanlışlarımızı gördüğümüz zaman, özeleştiri yapıp, onları düzeltmekte ve doğruya erişmekte tereddüt duymadık. Küçük burjuva her kafalılığına, küçük hesapçılığa ödün vermedik. İşçi sınıfının sadece bilimini değil, onun ahlâkını, mücadele üslubunu ve tüm erdemlerini Partimize ve giderek tüm sosyalist harekete maletmek için katkısız bir uğraş sürdürdük.

Partimizin bu özellikleri ve varlığı nitel-nicel gelişkinlik düzeyi bugün sınıfımızın ve halk güçlerimizin karşı karşıya bulunduğu ağır sorunların çözümü yolundaki güvencemizi oluşturuyor.

Partili kardeşlerim, tüm Parti dostlarımız ve geniş işçi kitleleri bilmelidirler ki, bugüne değin başarabildiklerimizin kıvancı içindeyiz, ama esas olarak henüz başaramadığımız, tamamlayamadığımız görevlerin sorumluluğunun bilincini taşıyoruz. Düne değil, yarına bakıyoruz. Gene hiçbir zaman gözden uzak tutulmasın ki, Parti hareketimiz ne kadar gelişirse, yüklendiğimiz sorumluluklar da o ölçüde büyümektedir. Bu nedenle, neleri yapabildiğimizi değil, henüz neleri yapamamış olduğumuzu daima ön planda tuttuk ve bugün de aynı sınıf sorumluluğunu taşıyoruz.

Halk güçlerimizin ağır baskılar, saldırılar ve onun temeli olan bulunduğu şu koşullarda sınıfımıza karşı ödevlerimiz ve temel sorunlar herşeyin üstündedir. Genel devrimci-demokratik mücadele, onun ekseni ve öncüsü olan bilimsel sosyalist harekete büyük bir ivme kazandırmak, zorunlu olan siyasal yaptırımı, sınıfımızın çoğunluğunu bilimsel sosyalizmin bayrağı altına kazanmak, proleter karakterli olmayan tüm emekçi katmanları sosyalizmin bayrağı altında, aynı mücadele cephesinde birleştirmek, böylece halk güçlerimizin siyasal üstünlüğünü sağlamak, bu dönemin ön planda gelen işlerin başında gelmektedir. Bu görevler Partimize son derece önemli ve belirleyici görevler düşmektedir. Bu görevleri, tüm sınıf kardeşlerimiz ve dostlarımızla birlikte başaracağız. İflas bayrağını çekmiş olan tekelci sermaye düzeninin yerine birlikte özgürlük, barış ve kardeşlik düzenini kurmak, halkımızın acılarını ve gözyaşlarını dindirip, emekçiler üzerinde sömürü ve baskının sona ereceği günlere ulaşmak yolunda önde gelen olduğu gibi bugünden sonra da herşeyimizi ortaya koyarak, varımızı, yoğumuzla çalışmak Partimizin, tüm Parti örgütlerimizin ve üyelerimizin temel misyonudur.

Önümüzdeki dönemde, Sosyalist hareketimizi ve emekçi halk güçlerimizi büyük atılımlar beklemektedir. Faşizmin ve siyasal gericiliğin oyunlarını bozmak ve karanlığı aydınlığa dönüştürmek gerekmektedir. Bu Sosyalist ve demokratik atılımların gerçekleşmesinde Partimiz; adına, geçmişine, bugününe ve onurlu mücadelesine lâyık olduğunu bir kez daha kanıtlayacaktır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bu kuruluş yıldönümü ve önümüzdeki mücadele süreci halkımıza kutlu olsun.

Altıncı Kuruluş Yıldönümünde TSİP'in Belirleyici Rolü

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin altıncı kuruluş yıldönümü kutlanıyor. Bu altı yılı bütün boyutlarıyla ele almak için kapsamlı bir çalışmaya gerek vardır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bilimsel sosyalist hareketimize kazandırdığı derinlik ve emekçi sınıf hareketimize kattığı boyut bakımından son derece önemli işlevi olan bir partidir. Bunu, en kalın çizgileriyle ve halkımızın bugün çözmek zorunda olduğu hayati sorunların ölçeğine vurarak özetlemek istiyoruz.

Faşizm, halkımızın başbelâsı haline gelmiştir. Bütün gerici mihraklar demokrasiyi yoketmek için, güç ve hünerlerini seferber etmiş durumdadırlar. Faşist zorbalar, gerici AP iktidarının himayesinde, halk güçlerimize saldırıyorlar. Yine iktidar, geniş çaplı operasyonlarla, tekellerin içine düştüğü krizin sancılarını halkımıza çektirmek istiyor. Emekçiler için yoksulluk tehlikeli boyutlara vardı. Özetle, egemen sınıf sultası, toplumu derin bir altüst oluşa zorluyor ve kendisi üstte kalacak şekilde zorluyor.

Böylesi geçitlerde sahneye, emekçi sınıf güçleri, mutlaka çözümleyici olacak politikalarla çıkmalıdırlar. Bu da yeterli değildir. Güçlerini azami ölçüde birleştirerek karşı koymak zorundadırlar. Dahası, bu karşı koyuşu, günübirlik tesbitler üzerinde değil, süregelen bilimsel öngörüler doğru politikalar üstüne bina edip örgütlemelidirler.

Saldırıların şoku arttıkça beliren hareketlilik, sadece kendiliğinden değil, aynı zamanda hedefsiz veya yanlış hedefli olmaya açıktır. Günümüz Türkiye'sinde bunu önlemek için yapılması gereken, çözümleyici doğru politik öngörülere yaslanarak mücadeleyi yükseltmektir.

Bugün, ivedi çözümler bakımından halk hareketimizin yaslanacağı güvenilir politik birikim mevcut mudur?

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin altı yıllık mücadele pratiği, politikaları ve öngörüleri, bu sorunun cevabıdır. Neden böyledir?

Altı yıllık sosyal ve siyasal pratiğin köklendirmeye çalıştığı çözümler, bugün tümüyle halkımızın gündemindedir. Ve yine bu çözümler, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin oluşturmaya çalıştığı ve oluşturduğu çözümler niteliğindedirler. Bu vasfıyla, örgütsel varlığı ve bilimsel politikalarıyla TSİP bundan sonraki aşamalar için de başlıca çözümleyici faktör olacaktır.

İşçi sınıfımızın ve emekçi halk hareketimizin, hem güncel hedefleri, hem de iktidar amacı bakımından, çözüme ulaştırmak zorunda olduğu problemlerin başlıcaları şunlardır:

● **Faşizme geçit vermemek** için, faşizme karşı olan herkesi birleştirmek. Bunu sağlayabilecek ölçüde geniş kapsamlı siyasal ve demokratik işbirlikleri kurmak.

● **Anti-faşist siyasal işbirliğini** sağlayarak, demokrasi güçlerini örgütlü siyasal önderliğe kavuşturmak.

● Faşizme geçit vermemek için bir araya gelmesi gereken siyasal güçlerin arkasına en geniş demokratik yığın desteğini yığabilmek bakımından, **Demokratik Birlik** adı verilen örgütlenmeyi sağlamak.

Halkımız için acil tehlike arzeden faşizme geçit vermemek için gerekli olan bu çözümler, uzun vadeli mücadelemiz açısından gerekli olan çözümlerle bağlantısı içinde ele alınabilirler. İşçi sınıfımızın siyasi iktidar için mücadelesi bakımından zorunlu olan çözümler ise şöyle özetlenebilir:

● **İşçi sınıfının birliğini** sağlamak. İşçi hareketini güncel ekonomik hedefler için mücadeleye bütünüyle seferber etmek. İşçi haklarını geliştirmek kadar, kazanılmış işçi haklarına sahip çıkmak bakımından da zorunlu olan, sınıf birliğini güçlendirmek.

● **Sosyalist Birlik** yolundaki engelleri aşmak. İşçi hareketinin birliği görevinin mantıksal uzantısı olan sosyalist birlik görevi, işçi sınıfının siyasal iktidar mücadelesi açısından büyük önem taşımaktadır. Siyasal birliğini bilimsel sosyalist bir partinin çatısı altında sağlayamadan, işçi sınıfının nihai amacını güvence altına alması düşünülemez.

● **Demokratik Halk İktidarının** sınıf güçlerini, demokratik ve siyasal planda kendi sınıf temeli üzerinde ve devrim cephesinde birlikte örgütleyebilmek gerekir. İşçi sınıfının devrimci müttefiklerini kazanabilmek için göstereceği çok yönlü gayretler vardır. Emekçi köylü hareketinin politikleşmesine ve devrimci örgütlenmesine yardım etmek, demokratik gençlik ve kadın hareketlerinin Demokratik Halk İktidarı programına bağlı olarak gelişen mücadelesini güçlendirmek, tekellerin egemenliğine son verilmesinden çıkarı olan toplumsal ve siyasal güçleri antimonopolist mücadele zemininde birleştirmek...

Faşizme geçit vermeme mücadelesinin önümüze çıkardığı görevlerin aciliyeti ve önemi Türkiye Sosyalist İşçi Partisi tarafından vurgulanmaktadır. TSİP'in yıllardan beri savunduğu «anti-faşist işbirliği» politikası, bugün siyasal ve demokratik kapsamıyla, hayata geçirilmeyi beklemektedir. Emekçi sınıf güçlerimizin ve demokrasiden yana olan herkesin güncel beklentileri, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin anti-faşist çözümlemelerinde ifadesini bulmaktadır.

Bunun yanında, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, anti-faşist mücadeleyle, demokratik halk devrimi için mücadeleyi birbirinden ayırmıyor. Tersine, biri diğerini tamamlayan sınıfsal görevlerimizi, takvime bağlı bir tasnife tabi tutmaksızın, yerine getirmemiz gerektiğini vurguluyor. Güncel amaçlarımız için vermemiz gereken mücadelenin köşeli tanımını yapmak gerekiyor ama, bu mücadelenin devrimci boyutunu da görmemiz gerekiyor. İşte TSİP, emekçi sınıf hareketimizin önündeki bu hayati görevlerin politik ve örgütsel çözümlerini gösteren, oluşturan ve bu konuda atılmış adımlara öncülük eden partidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ayırdedici özelliği, politikalarının yapıcı olması, sorunların çözümünde olumlu ve birleştirici bir rolü sürekli üstlenmesidir. Bu nedenle halk hareketimizin geleceği açısından atılmış olan adımların —lâfların değil— çoğunda, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin pratik önderliği söz konusu olmuştur.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin çözüm önerileri, kısa sürede geniş emekçi yığınların ortak ve yaygın özlemi haline geliyorsa, bunun bir açıklaması olmalıdır. Bunda asıl belirleyici olan, somut koşulların ve güncel taleplerin gerekli kıldığı politik duyarlılığı, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin her zaman gösterebilmiş olmasıdır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin hızlı gelişmesinin ve kitlelerin artan ölçüde güvenine mazhar olmasının da açıklaması budur. İşçi sınıfının bağımsız ideolojik ve politik örgütlenmesine biçtiği önem, proleter enternasyonalizmine olan bağlılığı, yeni tip parti sorununu çözümlemede gösterdiği yaratıcı çabalar bakımından TSİP, Türkiye'de işçi sınıfının mücadelesini derinlemesine etkilemiştir.

Örgütsel varlığının ve politik etkinliğinin genişlemesi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi ve emekçi sınıf hareketimize karşı üstlendiği sorumlulukları da artırmaktadır. Bugün bütün emekçiler, Türkiye'de, sosyalist hareketin birleşmesinden, anti-faşist siyasi işbirliğinin hayata geçirilmesinden TSİP'i sorumlu tutar hale gelmişlerse, bu boşuna değildir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, siyasal mücadelemizin örgütsel ekseni olma vasfını sürekli geliştirirken, bu gelişmeyi, sorumluluklarını yerine getirmek için değerlendirmektedir. 1979 Ekim seçimleri öncesinde ve sonrasında, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin pratiğe geçen işbirliği çalışmaları bugün çözümlenmesi gerekli ortak sorun durumuna gelmiştir ve siyasal ilgi merkezindedir.

Kısacası, işçi sınıfımızın iktidar mücadelesi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ideolojisinde ve programında, emekçi halk hareketimizin demokratik ve siyasi hedefleri, TSİP'in örgütsel ve politik çözümlerinde, demokrasi mücadelemiz TSİP'in pratiğe geçen özverili çabalarında, bugüne kadar ifadelerini bulmuşlardır. Bu nedenle Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, önümüzdeki sosyal ve siyasal süreçleri etkilemede, tayin edip yönlendirmede bir bütün olarak başlıca yönlendirici faktör olacaktır.

Altıncı kuruluş yıldönümünde Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin emekçi sınıf mücadelesi açısından vazgeçilmezliği çok daha iyi anlaşılmaktadır.

Tektaş Ağaoğlu — Bakış

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Türkiye'de sınıf mücadelesinin en karmaşık bir dalgalanması içinde doğdu, önüne koyduğu hedeflere bir bir ulaşarak gelişti, serpildi, bugüne vardı!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, 12 Mart faşist dönemi ve hemen sonrasında, yaygın dağınıklık, yılgınlık ve ideolojik-politik kargaşa ortamında, proletaryanın siyasi örgütlenmesini, başarılması gereken acil görevlerin en başına koydu. Örgütlü mücadele anlayışı ve Parti kavramının kadrolara benimsetilmesinde, «Nasıl bir Parti?» sorusunun açıklığa kavuşturulmasında, işçi sınıfının siyasi mücadelesinin bilimsel esaslarının vazgeçilmesinde öncü görevler üstlendi. Ve bu yolda şaşmaz, ilkeli, fedakâr gayretlerinin ürünlerini devşire devşire bugüne vardı!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sınıf mücadelesinde işçi sınıfına öncü olacak siyasi hareketin bilimsel ideolojik hattını öne çıkarmak ve vurgulamak için her alanda uzlaşmaz bir mücadele verdi. Bu mücadele içinde çeliğe su verilircesine sınana sınana bugüne vardı!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Maoculuktan, sağ ve «sol» her türlü sapmadan arınmış enternasyonalist doğru ideolojik hattın somut ülke koşullarında yansıması olan geçerli devrimci strateji ve taktiği çizdi, iktidar mücadelesinin buna uygun somut politikalarını ürete ürete bugüne vardı!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, siyasi gerçekleri açıklama, iktidar hedefi gösterme görevlerini yerine getirirken ve politikalarını hayata geçirmeye çalışırken, hayatın tüm alanlarında en geniş kitleler içinde kök salma yolunda ileri adımlar ata ata bugüne vardı!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, en yeni aday üyesinden genel başkanına kadar tüm Partililerin şahsında, Türkiye sosyalist hareketini Partili bilinç, Partili siyasi sezgi, Partili disiplin, Partili fedakârlık örnekleriyle donata donata bugüne vardı!

Ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, örgütlenme ilkelerinin ciddiyetine, ideolojisinin duruluğuna, politikalarının somut geçerliliğine, üyelerinin militan yapısına duyduğu güven temeli üzerinde, gelişen, güçlenen, dinç, dinamik bir hattın temsilcisi ve sahibi olarak, Türkiye sosyalist hareketinin birliği sorununu her zaman gündemin en ön sıralarında tuttu. Bu sorunun gerek kitlelere, gerekse siyasi kadrolarda bilince çıkması kadar, çözüme giden yolda kimi zaman olumlu somut adımlar atılmasında da başta gelen âmil oldu. Kendisi gelişir ve güçlenirken birlik sorununu gündemde tutmaktan da, kendi sağladığı kazanımları tümüyle birliğin hizmetine sunmaktan da hiç bir zaman geri durmadı. Çünkü Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kendi varlık nedenini ve serpilme perspektifini hiç bir zaman başkalarının sözde «yok»luğu gerekçesine bağlamadı ve kendi kazanımlarını birlik yoluna hasretmenin, birlik için çalışmayı ısrarla sürdürmenin yine kendisi için, yani Türkiye iççi sınıfı ve emekçi halk için, emperyalizme ve kapitalist sömürüye karşı savaş veren tüm dünya halkları için en büyük kazanç olduğu bilincinden hiç şaşmadı. Onun için de, sosyalist birliğin yoluna olduğu kadar, onun yoluna da çıkarılan ve tümü Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin siyasi misyonunu inkâr vesvesesi üzerine kurulu engelleri aşa aşa bugüne vardı!

«Yaşasın Türkiye Sosyalist İşçi Partisi!» diye ne kadar övünçle ve kıvançla haykırsak hakkımızdır!

Eski yazıişleri müdürümüz Hamit Çaylı 13 aya mahkum oldu

Eski yazıişleri müdürümüz hakkında Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 2 Temmuz 1979 tarihinde yayınlanan GERÇEK'te çıkan «Diyarbakır'da 15-16 Haziran tutuklamaları» başlıklı haber yazıda suç olan fiilin övgüsü yapıldığı gerekçesi ile açılan dava sonuçlanmış ve TCK'nun 312/1 maddesi gereğince 3 ay hapis ve 50 TL. ağır para cezasına, suçu yayın yolu ile yapılmış olması nedeniyle cezanın iki kat artırılarak sonuç olarak 6 ay hapis ve 100 TL. para cezasına çarptırılmıştır.

Aynı mahkeme 18.6.1976'da çıkan 14 sayılı GERÇEK gazetesinde de yine 15-16 Haziran olaylarının övgüsü yapıldığı gerekçesi ile sorumlu müdürümüz ve yazarlarımızdan Seyit Nezir hakkında dâva açmıştı, bu dâvada suç unsurlarının oluşmaması nedeniyle beraatla sonuçlanmıştır.

Yine aynı mahkemede 19.1.1977'de yayınlanan gazetemizin 20. sayısında çıkan (Yeni bir yıla başlarken) ve (İki büyük adım - İki önemli başarı 1 MAYIS ve 16 EYLÜL) başlıklı yazılardan, eski sorumlu müdürümüze kanunun suç saydığı fiilleri övdüğü gerekçesi ile dava açılmıştı. Diğer davalarla birlikte 11.6.1980 günü sonuçlandırılan sözkonusu davada mahkemece suç unsurları oluştuğu kanaatine varılarak sonuç olarak 7 ay hapis ve 116 TL. para cezası verilmiştir.

Arkadaşımızın her iki davadan almış olduğu toplam 13 aylık cezası tecil edilmiştir.

Okurlardan

15-16 Haziran

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 10. ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 6. yılı biterken, 15-16 Haziran direnişinden 4 yıl sonra kurulan TSİP'in geçmişi ve kendiliğinden gelişen bu büyük işçi direnişini değerlendirmesi ve örgütsüzlüğü ortaya koyması benim gibi binlerce ilerici ve yurtseverin görüşlerinde yaptığı etkiyi yadsımak olanaksızdır.

TSİP'in bu 6 yılda Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm yolunda attığı başarılı adımlar kıvançla, gururla, coşkuyla selamlıyoruz.

Gerçekten TSİP, biz işçilerin, köylülerin, tüm emekçilerin demokratik taleplerine sahip çıkmakta, bizlere kurtuluş yolunu, emekçilerin iktidar yolunu göstermektedir.

15-16 Haziranın yıldönümünde, ülkemiz egemen güçlerinin bugün içine düştükleri ekonomik bunalım ve bunun bir sonucu olarak halk güçleri üzerindeki faşist katliam ve baskıların iyice artmış olması ne kadar zor ve önemli günler yaşadığımız gerçeğini daha da bilince çıkarmamızı getirmektedir.

Bugün hayat TSİP'in dediklerini tek tek doğrulamaktadır. Son seçimlerde TSİP'in politikasını dikkatle takip ettik. Ve gerçekten de seçimlerin burjuvazinin bunalımlarını hafifletmek şöyle dursun, bunalımlarının iyice arttığını, burjuvazinin bu bunalımın yükünü emekçilerin üzerine yüklemeye çalıştığını, bunu yapabilmek için de baskıyı iyice artırdığını yaşayarak görmekteyiz. Ve yine TSİP'in ısrarla ve samimice sürdürdüğü birlikçi politikanın yararlarını, gerekliliğini bir kez daha kavramaktayız.

Artık başka çare, başka bir yol kalmamıştır. Parababalarının bu özlemlerini kursaklarında bırakmanın tek yolu, demokrasi güçlerinin anti-faşist birliğidir. Daha fazla sömürülmeyi, daha fazla ezilmeyi, sokaklarda kurşunlanmayı istemiyorsak TSİP'in birlikçi politikasına kulak verelim, bu partiye omuz verelim, onu güçlendirelim. Çünkü başka çare yoktur.

Gerçekten 15-16 Haziran hareketinin eksikliklerini gidermek istiyorsak, gerçekten birlik istiyorsak, bu dışarıdan kuru kuru birlik istemekten değil, birlik için mücadele etmekten, uğraş vermekten geçer.

Bugün her 15-16 Haziranda daha da güçlü olabilmek için saflarımızı sıklaştırmamız gerekmektedir. Bizleri tehdit eden faşist tehlikeye karşı demokrasi mücadelesini başarıyla sürdürebilmek için örgütlü olmak zorundayız. Gün ayrılık noktalarının değil, birlik noktalarının öne çıkartılmasını gerektiriyor.

15-16 Haziran'ın yıldönümü işçi sınıfımıza ve TSİP'ne kutlu olsun. TSİP'ne bundan sonraki mücadelesinde başarılar diliyoruz.

Ömer Arslan - Burdur

Haftalık Siyasi Gazete

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Gerçek

SAYI: 176
16 HAZİRAN 1980
PAZARTESİ
15 LİRA

İşçi sınıfı Ecevit'ten sadece demokrat olmasını bekliyor

● **Tarihin tanıklığı ile de görüldüğü gibi, faşizme karşı mücadelenin sonuna kadar tutarlı tek gücü işçi sınıfıdır. Faşizm tüm demokrasi güçlerinin birleşik eylemi, birleşik cephesiyle yenilir. CHP Genel Başkanının sandığı gibi, bugüne kadar faşist MHP'yi koltuğu altında büyütmüş, faşist işbirlikçisi AP yönetimiyle birleşerek değil!**

CHP Küçük Kurultayı, demokrasi ve CHP açısından ne yazık ki, bu partinin yönetiminin tekelci sermayeye güvence verme politikasından, AP ile işbirliği hayalinden vazgeçmediğini gösterdi.

CHP Genel Başkanının açış konuşmasında esas ağırlığı CHP'nin solundaki güçlere çatmak teşkil ediyordu. Esas görevini CHP'yi desteklemek olarak belirleyen bir ilerici gazete bile Küçük Kurultay haberinin birinci alt başlığında şöyle yazıyordu:

«CHP Küçük Kurultayında konuşan Ecevit daha çok parti dışı bir bölüm sola çattı.»

Ecevit'in bu tavrı sağ kanat sosyal demokratların evrensel tavrına uygun düşmektedir: Egemen çevrelere, kendi dışındaki sola çatarak teminat verme, faşizmin sınıfsal içeriğini örtbas etme.

Ecevit bal gibi bilmektedir ki, faşizmi 1965'lerden beri besleyip geliştiren Adalet Partisi lideri Demirel'in kollayıcı politikası olmuştur. Gene Ecevit, üstelik devlet arşivlerine çok yakın olmanın olanaklarıyla bal gibi bilmektedir ki Adalet Partisi faşizmle işbirliği politikasının sonucu olarak MHP'ye devlet katlarında büyük mevziler kazandırmıştır.

Devamı s. 5, sü. 1'de

Ecevit'in konuşması teslimiyetin yeni bir belgesidir

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Çağatay Anadol, ANKA Ajansına verdiği demeçte, CHP Genel Başkanının «Küçük Kurultay» konuşmasını eleştirdi. Anadol'un demeci şöyledir:

«Sayın Ecevit'in Küçük Kurultay konuşması, ne yazık ki CHP üstyönetiminin içinde bulunduğu aczin, pasifliğin ve teslimiyetin yeni bir belgesidir.

Sayın Ecevit, konuşmasında, AP'yi «anayasa ve demokrasiye» saygılı ilan etmiştir. Oysa AP'nin demokrasi düşmanı olduğu, Anayasa'yı geriye doğru değiştir-

Devamı s. 5, sü. 7'de

Gerçek Durum

Erken Seçim

Siyasal planda çözümler öneriliyor, savunuluyor, tertipleniyor. Bütün toplumsal güçler, kendi bakış açılarını siyasi formüller haline getirmenin yoğun çabası içindeler. Çünkü mevcut durum kimseyi tatmin etmiyor.

Parlamento bileşiminde yeri olan partilerin savunduğu çözümler, mevcut duruma sahip çıkıyor ya da reddediyor olsalar da, demokratik olmaktan uzaktırlar. MHP kendisinin faşist iktidarına kapı aralıyacak bütün girişimleri savunmakta ve desteklemektedir. AP, parlamento aksesuarını koruyabilecek olan bütün despotik iktidar biçimlerine açıktır ve bu konuda en uç noktalara bile gitmeye kararlıdır.

Mevcut durumun ve iktidarın muhalifleri arasında görünen MSP ise, kendi bütünlüğünü ancak, iktidara karşı yürütülecek bir «köstek-destek» dengesinde koruyabileceğini kavramış gözüküyor. CHP ise, iktidarın düşürülmesinden yanadır ama, çözüm olarak, CHP-AP-MSP bileşiminden oluşacak bir «geniş tabanlı koalisyon» hükümetini savunmaktadır.

Bütün bu çözümler, ya halkı karşısına alan niteliktedirler, ya da halkın özlemlerini hiçe saymaktadırlar. Bu çözümlerin kaynaklandığı yer ve zemin, bugünkü parlamentodur.

Mevcut parlamentonun, bu değindiklerimiz dışında, başka çözümler de üretmesi mümkündür ama, demokratik çözümler üretmesi mümkün değildir. Halkımız demokratik çözümlerden yanadır ve bu nedenle bugünkü parlamento bileşiminin yanında değildir.

O halde, bir erken seçim, halk kitlelerinin yeni yönelimlerini tesbit edeceği ve parlamentoya yansıtacağı için, demokratik çözümlerden biri olabilme özelliğine sahiptir.

AP erken seçim istemektedir ve CHP karşı durmaktadır. MHP erken seçim istemektedir ve MSP uzak durmaktadır. Seçim isteyen partiler, bu platformun da bir siyasal hesaplaşma alanı olduğunu bilmektedirler ve hesaplaşmanın kendilerinden yana sonuçlanacağına inanmaktadırlar. MSP ise, topladığı puanların yeterli olduğuna henüz kanaat getiremiyor. CHP, yeni bir sıcak sınavın zorluk çekmektedir. CHP, yeni bir sıcak sınavın altından kalkamayacağı korkusu içindedir.

Parlamento dışı despotlukların kilifi olmaya

Devamı s. 5, sü. 7'de

«Yokları var eden» Demirel'e ithaf olunur

Üretimin yetersizliği ve ithalata bağımlılık yüzünden bulunması mümkün olmayan birçok maddeyi var etmenin yolunu Demirel parlak bir şekilde buldu. Sıkıntısı çekilen malların fiyatlarını öyle yükselteceksin ki, geçim sıkıntısı çeken geniş kitleler bunları satın alamaz, ya da az tüketebilir hale gelsin. Böylece mallar, parası olanlara yetecek kadar piyasada bulunsun. Ama Demirel aynı metodu şeker konusunda da uyguladığı, şekerin fiyatını arttırdığı halde piyasada şeker «bolluğu» yaratamadı. İşte İstanbul'da şeker satılan bir dükkânın önündeki kuyruk. Anlaşılan Demirel, önümüzdeki günlerde şekere yeni bir zam yapacak ve böylec şeker «bollaşacak»!

Memur haklarına büyük saldırı

İktidar memurları kapıkulu yapmak istiyor

● **Tasarı, işçi-memur ayırımında memur niteliğini genişletiyor. Tahsil, hizmet süresi, sınav gibi koşullar aranmadan istisnai memur ve sözleşmeliler kadrosu yaratılıyor. Memurların sicili memur temsilcileri bulundurulmadan tesbit edilecek. Disiplin cezaları arttırılacak. Ve tüm memur örgütleri kapatılarak bir «Memur Odaları Birliği» kurulacak.**

Adım adım despotik bir devlet kurmak için çaba sarfeden egemen sınıflar ve onların iktidarı, şimdi de memurların haklarını gasbetmeye, onları kapıkulu haline getirmeye elatmış bulunuyor. İktidar, Devlet Memurları Yasası'nı değiştirme hazırlıkları içine girmiştir. Yasanın değiştirilmesi, parlamentoda yapılmayacak, bunun yerine hükümete gerekli değişiklikleri yapmak için yetki verilmesi istenmektedir.

Devlet Personel Dairesi tarafından hazırlanan tasarıda, bellibaşlı şu hükümlerin yeraldığı öğrenilmiştir:

● Memurların alacakları hastalık raporlarının idare

Devamı s. 5, sü. 2'de

DEMİREL, «TÜRKİYE'DE TEMİZLİK İÇİN BİR BAHAR YAĞMURU LÂZIM» DEDİ.

Turizm Bakanı da cellatlığa göz dikti

● **«Bu memlekette idam sehpaları kurulursa, komünistleri asmak için kurulacaktır»**

«Ilımlı» Demirel kabinesinin «en ılımlı» üyesi olarak nitelendirilen Berlas Küntay, AP gençlik kolları Bursa il kongresinde: «Komünistleri asmak için idam sehpaları kurulacaktır» diye buyurdu. «Asarak» ya da «sallandırarak» iktidarını sürdürme noktasına gelenler, gerçekten sallanıyorlar demektir.

Demirel iktidarı «vurup öl-

Devamı s. 5, sü. 4'de

DEMİREL'İN ŞARK KURNAZLIĞI

Yedire yedire devalüasyon!

● **Tepkileri yumuşatmak için bir seferde İMF'nin istediği kadar para değerini düşürmek yerine Demirel ufak, ufak devalüasyonları tercih ediyor. Yıl sonuna kadar bir dolar doksandört liradan işlem görecek hale gelecek.**

Geçtiğimiz hafta yapılan bir işlemle paramız biraz daha pula döndürüldü. Hükümetin aldığı bir kararla Dolar 73.70 TL'den, 78 liraya. Mark 41.51 TL'den 43.97 liraya çıkarıldı.

IMF'nin isteği ise bir doların yüz lira olarak belirlenmesi. Ancak Demirel hükümeti, Şark kurnazlığıyla bu orana ufak adımlarla ulaşmak istiyor. Tepkileri yumu-

Devamı s. 5, sü. 2'de

Seçme Sınavları yapıldı ve yine

Yüzbinler Üniversite kapısında kaldı

● **Üniversite ve yüksek okullardaki öğrenci alma kapasitesi sadece 35.000 olmasına karşılık seçme sınavlarına dörtyüzbinin üstünde öğrenci katıldı.**

Emperyalizme bağımlı geri kapitalizmin çıkmazlarından birini de eğitim alanı teşkil ediyor. A'dan Z'ye bozuk bir eğitim sistemiyle güya eğitim işini halletmeye çalışan burjuvazi en büyük tıkanıklığı üniversite kapılarında yaratıyor. Üretici güçleri geliştiremeyen ve dolayısıyla ülkemizin sanayileşmesini sağlayamayan kapitalist düzen ne okumak isteyenlere bu olanağı verebiliyor, ne de diploma sahiplerine iş bulabiliyor. Teknik okullar ve meslek okullarına ağırlık vermek yerine İmam Hatip okullarıyla yetinen eğitim sistemi ilkokulları, orta okulları bitirenlere sadece hayali bir üniversite kapısı gösterebiliyor. Burjuvazi yeterli sayıda teknik okul açmadığı, açsa da buralardan mezun olacaklara insanca yaşama koşulları sağlayacak iş alanları yaratamadığı için yüzbinlerce genç üniversiteleri umut kapısı olarak görüyor.

Öyle bir kapı ki önünde dört yüz bin kişi birikmiş ama içeriye sadece otuz beş bin kişi alınıyor.

İşte her yıl tekrarlanan bu oyun geçtiğimiz 13 Haziran günü de tekrarlandı. Ülkemizin en geri bırakılmış yörelerinden, öğretmensiz, laboratuvarsız okullarından gelenlerle, kolej mezunları aynı teste tabi tutuldular. Karnını doyuramıyanların çocuklarıyla, özel hocalardan ders alanlar ve borç harç dersanelere girebilip biraz olsun imtihana

Devamı s. 5, sü. 1'de

İç dengeleri ayağına bağ olan MSP, demokrasi doğrultusunda tutarlı tavır koyabilecek mi? Ecevit, AP'yi islah etme umutlarından kurtulabilecek mi?

MSP'NİN «MUHTIRASI» YA DA ECEVİT'İN «GENİŞ TABANI» DEĞİL...

İktidarı halkımızın muhalefeti çökertecektir

MSP hükümete 16 maddelik bir «muhtıra» verdi ve bir aylık süre tanıdı. MSP'nin istediklerini AP iktidarının yerine getirmesine olanak yoktur. Ama tanınan bir aylık süreyi emekçilerin canına okumak için kullanma olanağı fazlasıyla mevcuttur.

MSP'nin «muhtıra»sı ve genel olarak ileri sürdüğü talepler arasında, emekçi yığınların istekleri de görülür gibidir! Ama, gerici ve ilerici talepler, belli bir diziye oturtulmaksızın alt alta yazıldığında, sanki bir «muhalefet bildirisi» gibi gözükebilmektedir. Kaldı ki, MSP'nin ileri sürdüğü istekler yeni değildirler.

«İlerici» taleplermiş gibi görünenlere bakalım: Ortak pazara girme isteğinden vazgeçilmesi; faiz hadlerini serbest bırakan kararnamenin geri alınması; zam yapmaktan vazgeçilmesi; para değerinin artık düşürülmemesi; IMF ile yapılan anlaşmalar-

Devamı s. 5, sü. 5'de

Madenler yeniden özel sektöre peşkeş çekildi

● **Devletleştirme sırasında maden sahiplerine ödenen paralar geri alınmıyor. Devletin yaptığı yeni yatırımlar maden sahipleri tarafından beş yılda faizsiz olarak geri ödenecek.**

Ecevit hükümeti zamanında devletleştirilen madenler AP iktidarınca bir kararnameyle eski sahiplerine geri veriliyor. Geçtiğimiz hafta Resmi Gazete'de yayınlanan kararnameye göre, kamulaştırılma sırasında maden sahiplerine devletin ödediği,

Devamı s. 5, sü. 2'de

AP yayın organı Son Havadis, Sükan'ın «yuvaya dönüş» haberini bu resim ve «Zehir Hafiye» yazısıyla verdi. Anlaşılan Hafiye sözcüğü AP'lilerce iltifat olarak kullanılıyor.

«KİRLİ İŞLER» UZMANI

Faruk Sükan yeniden AP saflarında

Burjuva siyaseti bit pazarına düşeli epey olmuştur. Ama zaman zaman öyle çarpıcı örneklerle karşımıza yeniden ve yeniden çıkmaktadır ki!...

İşte Sükan! İlk Demirel hükümetinde İçişleri Bakanıydı. «Komünizmle mücadele» uzmanı olarak neler yapmadı ki? Sosyal muhalefeti bastırmak amacıyla kurulan «toplum polisi» örgütünün mucidi işte bu, Sükan'dır. Solcuların «nefes alışlarını bile dinlediğini» itiraf edecek kadar yüzsüzleşmiştir. Meclis'de, ilerici parlamenterlerin dolaplarını kırıp hafiyeliği «dolap faresi» düzeyinde yürüttüğü için İnönü'den: «Eşkiyanın bu gece ne yapacağı belli olmaz» payesini almaya hak kazanmıştır. Türkiye'de ilerici öğrenci hareketlerini zorbalıkla bastırmayı ilk deneyenlerdendir.

Daha sonra DP saflarında Demirel ailesinin «kirli çamaşırlarına» karşı muhalefet yürüttü. Bütün AP'lileri «hırsız» diye niteliyor ve bunları kovalıyacak bir hafiyeye her zaman ihtiyaç olduğuna kendisini inandırıyor-

Devamı s. 5, sü. 1'de

TSİP Çankaya ilçe kongresine FKÖ temsilcileri katıldı

● **Filistin Kurtuluş Örgütü Temsilciliğinden bir heyetin de katıldığı Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Çankaya İlçe Örgütünün 4. Olağan Kongresi çok coşkulu geçti.**

Kongre, ilçe başkanı Ulvi Yılmazer'in açış konuşmasıyla başladı. Daha sonra kongreyi yönetmek üzere divan seçildi. Divan başkanlığına seçilen Ahmet Melek TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu'nu kürsüye davet etti. Coşkulu alkışlar arasında kürsüye gelen Yusufoğlu, kapsamlı

Devamı s. 5, sü. 4'de

Kars'ta işkence

● **CHP Milletvekili Doğan Araslı AP azınlık iktidarı döneminde Kars'ta her beş kişiden birinin işkenceden geçirildiğini tesbit etti.**

CHP Kars milletvekili Doğan Araslı, AP azınlık iktidarının yurdun dört bir tarafını bir işkence masasına çevirmesi üzerine kendi seçim bölgesi olan Kars'taki işkence uygulamalarını araştırmıştır. Doğan Araslı, İçişleri Bakanına yönelttiği soru öner-

Devamı s. 5, sü. 3'de

Filistin halkı hendi kaderini kendi tayin edecektir

Miguel Otero Silva ödülünü N. Blokhin'den alırken.

● Filistin halkının kendi kaderini tayin ve bağımsızlık hakkının tüm dünya halkları tarafından desteklenmesi karşısında emperyalizm «Filistin'in özerkliği» planını uygulatmaya çalışıyor.

ABD'nin Ortadoğu üzerinde hesapları kızışırken ABD, İsrail ve Mısır «Filistin'in özerkliği» konusunu konuşmaya başladılar.

32 yıldan beri en temel hakkı olan kendi kaderini tayin ve bağımsızlık için direnen Filistin halkının Filistin Kurtuluş Örgütü öncülüğünde yükselttiği mücadele karşısında emperyalizm ve beslemesi siyonizm yeni tertiplere yöneliyorlar.

Filistin halkının kendi kaderini tayin ve bağımsızlık hakkının tüm dünya halkları tarafından destek görmesi ve bu desteğin uluslararası ilişkilerde somut olarak görülmesi karşısında emperyalizm bu kez sahneye «Filistin'e özerklik verilmesi» oyununu koydu.

Geçtiğimiz aylarda ABD güdümünde İsrail ve Mısır arasında yapılan «Filistin'in özerkliği» görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı. Bunun nedeni yerel yönetimler konusunda birtakım konularda anlaşmaya varılamaması idi. Yoksa Mısır'ın artık ABD uşaklığını pervasızca yürüten Enver Sedat yönetimi Filistin halkının bağımsızlığını savunmak bir yana, Filistin halkının davasını hançerleyen girişimlerini sürdürüyor. Her şeyden önce, «Filistin'in özerkliği»nden Filistin halkının temsil edilmediği koşullarda sözetmeye kalkışması da bunun kanıtı.

İsrail hükümetinin hazırladığı ve Mısır'la görüşülen özerklik planı Filistin halkının kaderi üzerinde oynanmak istenen oyunları bir kere daha gözler önüne seriyor. Gaza ve Batı Kıyısı'ndaki bölgelerde yürürlüğe konulmak istenen «özerklik» planı kısaca şöyledir: İşgal altındaki topraklarda güçler ve yetkiler birkaç kategoriye ayrılacaktır. İsrail'in elinde bulundurmak istediği yetki ve görevler arasında iç güvenlik, dışişleri ve savunma, işgal altındaki topraklardaki İsrail yerleşme merkezleri ve buralarda yaşayanlarla ilgili işler, devlet toprak ve doğa kaynakları (su ve enerji dahil); pul ve para basımı, radyo, televizyon ve haberleşme, havacılık, bölge deniz sularının denetimi, ana uluslararası haberleşme faaliyetleri, ülke içi ve uluslararası posta faaliyeti, işgal altındaki topraklarda İsrail banka ve sigortacılığının hakim olması. Bunlarla da kalmıyor. Daha pek çok ayrıntıda İsrail yetkilerin kendi elinde olmasını istiyor.

Bu plana göre işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinliler kurulacak bir İdari Konsey'e sahip olacaklar. Bu Konsey'in yasama yetkisi olmayacak ve yerel olarak tarım, sağlık, din, endüstriyel faaliyetler, eğitim, kültür vb. faaliyetlerle uğraşacak.

«Özerklik» planı ile ilgili olarak Washington'da yapılan görüşmelerden sonra İsrail Başbakanı Menahem Begin «Tam özerklik konusunda sözümüzü tutacağız» diyordu ve hemen ekliyordu: «Filistin devletine uzanacak en ufak bir aralığa izin vermeyeceğiz!»

Emperyalizmin «özerkilk» plânlarına karşılık Filistin halkı tüm dünya halklarının derin desteğiyle kendi kaderini tayin için mücadelesini yükseltiyor.

ABD'nin savaş kışkırtıcılığı ve bilgi sayar «yanlışlıkları»

Geçtiğimiz günlerde ABD'de bilgisayarın aynı hafta içerisinde iki kez yanlışlık yapması ile ABD askeri güçleri alarma geçirildi. Bilgisayarın yanlışlıkla Sovyet füzelerinin harekete geçtiğini bildirmesi ile altı dakika içerisinde dünya yeni bir topyekûn savaşın eşiğine geldi. Bu tür bir «yanlışlık» 1979 Kasım'ında da sözkonusu olmuştu.

Olay yalnızca bir iki kere tekrarlanmış değildir. Ve bugüne kadar gözlenenler, bu tür «yanlışlık»ların «kaza» ile değil, bizzat ABD'nin savaş ve silahlanma kışkırtıcılığının sonucu olarak ortaya çıktığını göstermektedir.

Bugüne kadar ABD nükleer silahları ile ilgili yaklaşık 50 kadar «yanlışlık» meydana geldi. 1961 yılında bir ABD bombardıman uçağı Kuzey Karolina eyaleti üzerinde 24 megatonluk bir bombayı «yanlışlıkla» düşürdü. Bombanın 6 emniyet düzeninden beşi bozuldu ve yalnızca sağlam kalan bir tanesi patlamayı önledi. Kasım 1961'de «yanlışlık»la verilen alarm sonucu ABD bombardıman uçakları Sovyetler Birliği'ni bombalamak üzere yola çıktılar. «Yanlışlık» ancak 13 dakika kadar sonra farkedilebildi. 1966'da nükleer bomba taşıyan bir ABD savaş uçağı İspanya'da düştü.

ABD, bu «yanlışlık»ların gerçekte kendi iradesi dışında olmadığını gösteren çeşitli örnekler sergiledi. 1965'de Başkan Johnson ameliyat olacağı sırada, Moskova'nın Başkan Johnson'un narkozla uyutulacağı üç saatten yararlanma ihtimaline karşı ABD askeri güçleri alarma geçirildi! Aynı şey Başkan Kennedy'nin öldürüldüğü gün tekrarlandı.

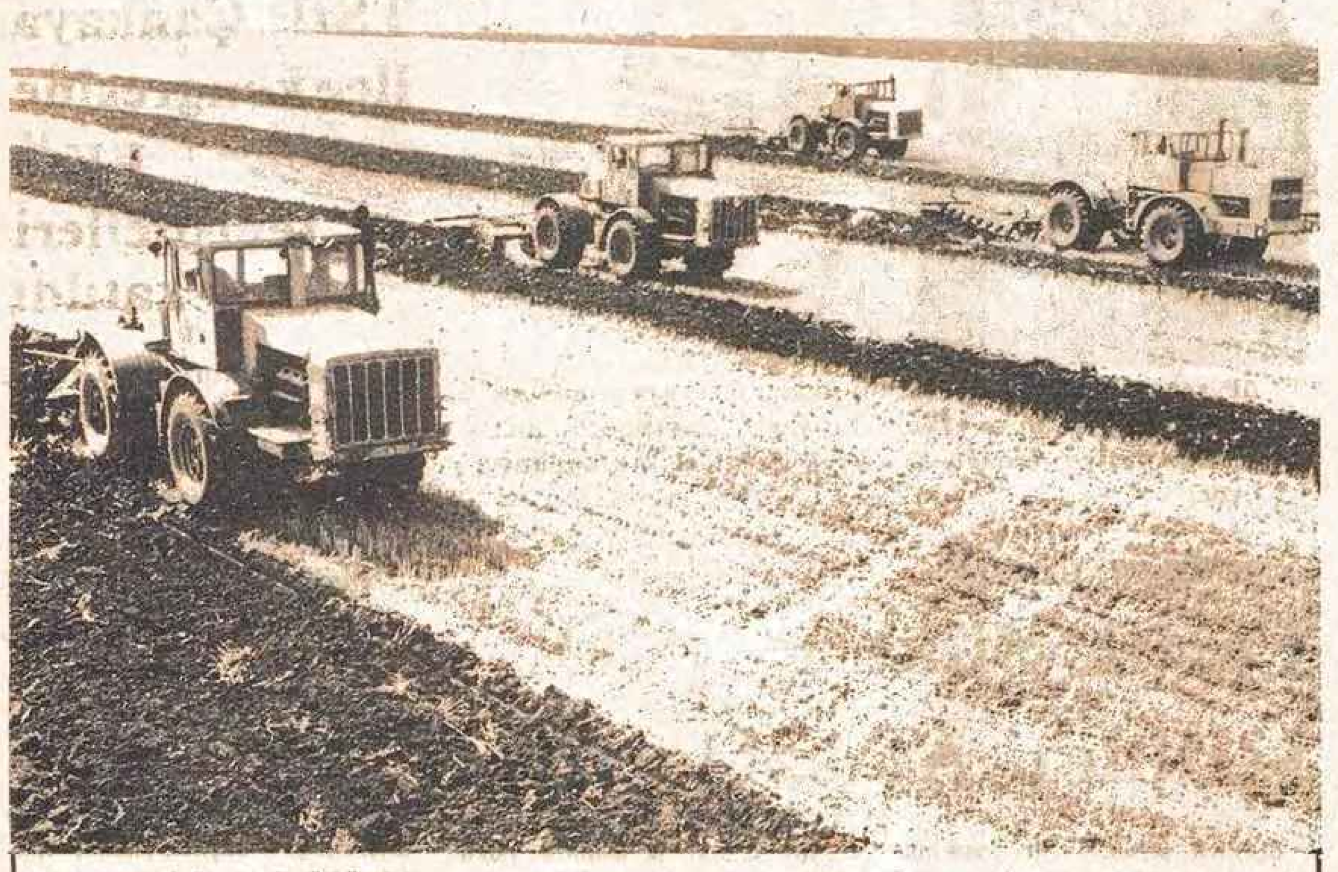
Son olarak bir kere daha tekrarlanan «yanlışlık»lar, dünyanın yeni bir savaşın eşiğine her an gelebileceğini göstermektedir. Bunun çözümü ise, bilgisayarlardaki hataların giderilmesinden değil, nükleer silahlanmanın durdurulmasından, silahsızlanma ve yumuşama yolunda adım atılmasından geçmektedir.

Venezuelalı yazar M.Otero Silva'ya Lenin Ödülü verildi

Venezuelalı yazar Miguel Otero Silva 22 Mayıs'ta Karakas'ta düzenlenen ve Lenin Uluslararası Barış Ödülü'nü Uluslararası Lenin Ödülleri Komitesi Başkanı akademisyen N. Blokhin'in katıldığı törende aldı. Komite Başkanı Blokhin, Silva'ya ödülünü verirken yaptığı konuşmada, «Venezuela halkının büyük evlâdı, bu ödüle, tüm dünya halklarının barış, demokrasi, sosyal adalet için verdiği mücadeleye katkısından ötürü lâyık görülmüştür.» dedi. Ödülü alan M. Otero Silva ise yaptığı konuşmada, Lenin Ödülünün hayatının en büyük mutluluğu olduğunu belirtti ve «Lenin Ödülünü kişisel üstünlüğün değil, ilerici güçlerin mücadelesinde Latin Amerika'nın düşüncesinin takdir edilmesi olarak, Latin Amerika halklarının uğrunda her zaman savaşacağı bağımsızlık ve özgürlük için verilen çetin mücadelenin desteklenmesi olarak alıyorum» dedi.

Pablo Neruda'nın «Latin Amerika'nın bilinci» olarak tanımladığı Miguel Otero Silva, en büyük çağdaş yazar ve şairlerden birisi olarak ve Venezuela'nın ulusal kültürünün gelişmesindeki büyük katkısı ile tanınıyor. İspanya'da faşistlere karşı savaşta aktif görev alan Silva, Venezuela Gazeteciler Birliği Başkanlığı ve Venezuela Ulusal Kongresinde senatörlük yaptı. Çeşitli ulusal ve uluslararası ödüller alan Silva'nın eserleri çok sayıda yabancı dilde yayınlanmış bulunuyor.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Değişen yalnız toprak değil

Leningrad kolhozu Büyük Ekim Devrimi'nden 13 yıl sonra, 1930'da kurulmuştu. O zaman 27 aile ve 80 hektar alanı birleştiren kolhozda 8 at, 65 manda ve birkaç karasaban vardı. Güneşten kasıp kavrulan ölü toprak kilometrelerce uzanıyordu.

1979'da ise kolhoz ikibin küsur hektar toprakta, planda belirlenen pamuk, süt, yün, sebze ve meyve hedefini fazlasıyla yerine getirmişti. Bugün bu kolhozda 1600 kişi yaşıyor ve başlıca tarım bitkisi olan pamuk üretimi tamamen makineleştirilmiş bulunuyor.

Kolhozda her yıl 50-60 kişi yeni evlere taşınıyor. Evler kolhoz tarafından yaptırılıyor ve 20 yıl içinde karşılığı ödeniyor. Kolhozda yaşayanlar yiyeceğe kentte yaşayanlardan daha az para harcıyorlar, ayrıca kendilerine indirilmiş fiyatlarla ürün satılıyor.

Köylüler devlet ve kısmen kolhozlar tarafından ayrılan fondan yararlanarak sağlık, eğitim kurumlarından ücretsiz yararlanıyor, çocukları için anaokulu ve kreşlere para ödemiyor, dinlenme evlerinde uygun koşullarla dinlenebiliyorlar. Çok çocuklu annelere maddi yardım yapılıyor, yaşlılara emekli aylığı sağlanıyor. Emekli aylığı alabilmek için önceden emekli aylığı fonuna ücretten kesinti yapmak sözkonusu değil, ayrıca emekli aylığından vergi kesilmiyor.

Kolhoz, isteyenlere okuma ve uzmanlaşma olanağı da sağlıyor. Birçok lise mezunu kolhozların sağladığı bursla yüksek ve teknik okullara gönderiliyor. Bu burslar devlet burslarının tutarını aşabiliyor.

Sosyalizm köye pek çok değişiklik getirdi. Yalnız çalıştıkları toprak değil, köylülerin kendi hayatları da yenileniyor.

Bulgaristan Halkının faşizme karşı mücadelesi

Nikifor GORNENSKİ (8)

Nazi Almanyasına karşı Bulgaristan yurtsever savaşı (1944-45)

8 Eylül'de Plovdiv'deki grev, yerel iktidarın emekçilerin eline geçmesiyle sonuçlanan bir genel greve dönüştü. Grevler Gabrova, Assenovgrad ve diğer kasabaları sardı. Halkın baskısıyla tüm hapishaneler açıldı ve siyasi tutuklular serbest bırakıldı. BİP, halkı Varna ve Gabrovo'da ayaklandırdı. Sveti Vrach (Yane Sandanski) Trun, Burgaz, Varna bölgesindeki ve diğer yerlerdeki askeri birimler ayaklandılar. Sovyet Ordusu'nun Bulgaristan'da ilerlemesi de aynı gün başladı. Halk ayaklanması artık doruğundaydı. Zaferle ilerleyen Sovyet kurtarıcı birlikleri le birleşen ve onları karşılayan halkın coşkusu ile ayaklanma olağanüstü bir kudret ve çap kazanmıştı.

9 Eylül 1944'ün ilk saatlerinde ordu birlikleri, savaş grupları, partizanlar ve silâhlanmış emekçilerin bulunduğu ayaklanmacılar Sofya'daki esas darbeyi gözaçıp kapayıncaya dek vurdular. BİP MK, Vatan Cepyesi Ulusal Komitesi ve HKAO yöneticilerinin önderliğinde ayaklanmacılar merkezi devlet cihazını ele geçirdiler ve Kimon Georgiev başkanlığında 16 kişilik bir hükümet kurdular. Bunlardan 4'ü BİP temsicileri, 4'ü Zveno siyasi grubunun, 2'si Sosyal Demokrat Parti'nin temsilcileri ve iki tanesi de bağımsız, tanınmış kişilerdi. Bütün olarak, iktidar Vatan Cephesi Komiteleri'nin ellerindeydi ki bunlarda BİP temsicileri belirleyici rol oynuyorlardı. Bu yolla Parti'nin hem ayaklanmada hem de halkın demokratik iktidarını kurmada öncü rolü görülüyor ve pekiştiriyordu.

9 Eylül günü sabah erken saatlerde Vatan Cephesi hükümetinin Sofya Radyosu'ndan ilk duyurusu kasabalar ve köylerde yankılandı. Duyuruda önceki hükümetin Bulgaristan'da silâhlı nazi birlikleri bıraktığı ve bunların iki Bulgar ordusunu esir alma ve tahrip etmek tehdidinde bulunduğu yeralıyordu. Vatan Cephesi hükümete sahip çıkarak düşmekten korudu. Yeni hükümet Almanları Balkanlar dan atmak için bütün güçlerini ve donanımını Sovyetler Birliği ve anti-nazi koalisyon içerisindeki diğer ülkelerle derhal birleştirecekti. Sovyetler Birliği ile kopmaz ilişkiler ve komşu tüm demokratik devletlerle yakın dostluk kurmak için elinden geleni yapacaktı.

Açıklama, emekçi halkın bağımsız eylemleri için bir işaret ti. Halk, partizanlar ve askerler birleşerek ayaklanma gücü oluşturdu ve ülkenin her tarafında etkisini duyururken, faşist polis ve devlet cihazını parçaladı. Ayaklanmacılar nazileri, jandarmaları, polisleri ve gericileri silahsızlaştırdı ve tutukladı, onlarca kasabada bunların direnişi kırıldı ve nazi birliklerinin batıdan ülkeyi işgali önlendi.

Vatan Cephesi hükümetinin kurulmasıyla birlikte, onun silahlı kuvvetleri, halk birlikleri ve halk ordusu da yaratıldı. Bunların komutan ve personeli partizanlardan ve aralarında siyasi tutuklular, toplama kampı mahkumları, devrimci ordu görevlileri, genç gönüllüler ve diğer anti-faşistler, yurtseverler ve faşizmin alaşağı edilmesine katılmış olanların bulunduğu mücadeleye aktif olarak katılan kişilerden oluşmuştu. Ayaklanma halkın devrimci enerjisi ve yaratıcılığını özgür kıldı. Halk, Sovyet Ordusu'nun belirleyici yardımı, onun ülke içinden ve dışından gericiliğin saldırısının önünde engel olarak, kendilerini, yabancı emperyalist bağımlılıktan, monarko-faşist diktatörlük ve sosyal baskıdan kurtarmak üzere Bulgaristan'da bulunmasından yararlandılar.

Sınıf ve siyasi güçler dengesi ve faşizme karşı üç yıl süren eşitsiz mücadelenin örgütlenmesi ve önderliği, Vatan Cephesi ve HKAO'nun kurulması Bulgaristan ve komşu ülkelerde silâhlı mücadeleye çekilmiş askerlerin büyük bir çoğunluğunun devrimcileştirilmesinde izlenen doğru Parti politikası ile kazanılan BİP'in halk üzerindeki yönlendirici etkisi demokratik halk devriminin sosyalist devrime dönüştürülmesini mümkün kıldı.

BİP'in öncülüğünde halk, Lenin'in yolgöstericiliğinin ışığında ayaklanmanın üç kolunu —işçiler, köylüler ve askerler— tek bir muzaffer ayaklanmaya dönüştürmek için herşeyi yaptı. Devrimci duygularla dolu halk BİP MK'nin Aralık 1941'de bir kitapçıkta belirttiği anın geldiğini anlamıştı ve «...Tüm baskılara rağmen komünist duygular büyüyor ve daha da güçlü büyüyecek ve birgün gelecek tüm ülkeyi baştan aşağı saracak...» tı.

Siyasi özgürlük ve ulusal bağımsızlık kazanıldıktan sonra işçi sınıfının ve onun komünist öncüsünün önderliğinde Vatan Cephesi'nde birleşmiş olan emekçi halk kendilerinin olan demokratik halk iktidarını kurdu ve aynı zamanda bu biçimle proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirdi. Böylece halkın faşizme karşı zaferi Bulgaristan'da sosyalist devrimin başlangıcına dönüşüyordu.

Bulgaristan halkının iç faşizme karşı kazandığı zaferden sonra, Vatan Cephesi'nin ilk enternasyonalist görevi, Bulgaristan'ın İkinci Dünya Savaşı'nda Nazi Almanyası karşısında saf tutmasıydı. O sırada, yarım milyonluk ordu gücünü Yunanistan'dan çekmekte olan Alman birlikleri, Bulgaristan'ın batı sınır bölgelerini tehdit ediyorlardı. Nazi birlikleri çekilmelerini yavaş ve sistemli sürdürmek istiyor, bunu yaparken de hem işgal altında tuttuğu ülkelerdeki işbirlikçilerini yeniden güçlendirmek, hem de Bulgaristan, Yunanistan ve Yugoslavya ulusal kurtuluş güçlerini ezmeye çalışıyordu.

Bulgaristan İşçi Partisi, 'Herşey cephe için, herşey zafer için' sloganı altında Bulgar halk hareketini yükselterek düşmana karşı savaşan askeri güçlerin yardımına koştu. 17 Eylül 1944'te, bütün Bulgaristan toprakları Nazi işgalinden kurtarılmış bulunuyordu. Toplam 448.000 asker ve subaydan oluşan üç Bulgar ordusu, Üçüncü Ukrayna Cephesi komutası altında sürdürülen harekâta paralel olarak, düşmana karşı Yugoslavya topraklarında harekâta geçti. Yüklendikleri iki temel görev vardı: Üçüncü Ukrayna Cephesi'nin sol kanadını korumak ve Vardar-İbar-Morava nehirlerinin vadileri boyunca Yunanistan'dan kuzeye doğru çekilmekte olan Nazi güçlerinin önünü kesmek. Yugoslavya'nın ve Yugoslavya Halk Kurtuluş Ordusu'nun liderleri Bulgaristan Halk Ordusu'nun Yugoslavya topraklarında sürdürdüğü harekâtı onayladılar.

Bulgaristan Halk Ordusu, oldukça güç koşullar altında verdiği birçok zorlu muharebeden sonra, Nazi'lerin çekilme yolu üzerinde bulunan çeşitli noktalara eriştiler. Nis, Kossova Pole şehrinden sonra, Strasin köyünde ve Kumanovo şehrinde, Bregalnitsa ve Strumitsa nehirlerinde kaydettikleri başlıca dört cesur harekatla, üç Bulgar ordusu görevlerini başarıyla tamamladılar. Yugoslavya Halk Kurtuluş Ordusu birlikleri de bu harekatlara katıldılar. Yugoslavya ve Bulgaristan halklarının militan dostluğu, ortak düşman ve saldırgana karşı verilen ortak mücadelede, birlikte dökülen kanla kutsallaştı. 10 Eylülden 1944 Kasımı sonuna kadar, Bulgaristan Halk Ordusu, Üçüncü Ukrayna Cephesi'yle bağlantılı olarak ve Yugoslav Halk Kurtuluş Ordusu güçleriyle işbirliği içinde Makedonya ve Sırbistan'ın kurtarılmasına destek oldu. Böylece, Bulgaristan Yurtseverlik Savaşı'nın birinci dönemi son buluyordu.

İkinci dönem, 1944 Aralığından 1945 Mayısına kadar sürdü. Bu dönem, 130.000 kişilik Birinci Bulgaristan Ordusu'nun Yugoslavya, Macaristan ve Avusturya topraklarında sürdürdüğü (ve Üçüncü Ukrayna Cephesi'nin de katıldığı) harekatlarla geçti. Birinci Bulgaristan Ordusu ardarda girdiği muharebe ve harekatlarda Sovyet Ordusu'nun askeri sanat ve savaş yeteneğine erişerek, Balkan Dağları'ndan Alpler'e kadar olan savaş yolunu şerefiyle katetti. Halk Ordusu'nun asker ve komutanları, kişisel ve topyekûn kahramanlık mucizeleri yarattılar. Drava Nehri ve Mur Nehri harekatları olarak anılan tarihi muharebelerde, 1945 yılı Mart ve Nisan aylarında, Bulgar askerleri Sovyet kahramanlarıyla omuz omuza muhteşem zaferler —Moskova'da top atışlarıyla selâmlandı— kazandılar.

Avusturya topraklarında düşmanın peşisıra ilerleyen Birinci Bulgaristan Ordusu, Mart 1945'te Alpler'in eteklerinde, Nazi Almanyası'nın teslimiyet haberini aldı. Bulgaristan Halk Ordusu, tecrübeli bir düşmana karşı verdiği savaşta yüksek bir ideolojik ve politik bilinç, kahraman bir ruh ve eşsiz savaş yeteneği sergiledi. BİP'sinin (1944 Eylül ayı sonunda, Bulgaristan İşçi Partisi - Komünist, adını aldı) büyük örgütsel, aydınlatıcı ve eğitici çalışmasıyla, Sovyetler Birliği'nin ve ordusunun paha biçilmez yardımlarıyla Bulgaristan Halk Ordusu üzerindeki görevleri başarıyla tamamladı. Halk Ordusu, Alman birliklerini ağır kayıplara uğrattı: 60.000'in üzerinde Nazi askeri birliği esir alındı, yaralandı ya da öldürüldü; savaş ganimeti olarak çok sayıda tanka, uçağa, topa, makinelitüfeğe, tüfeğe, cephaneye, askere ve diğer malzeme ve araçlara elkonuldu.

Bulgaristan Halk Ordusu'nun zaferleri büyük kayıplar pahasına elde edildi: 31.922 Bulgar evlâdı öldürüldü, yaralandı yada kayboldu. Savaşta büyük maddi kaynaklar tüketildi.

Bulgaristan Yurtseverlik Savaşı, anti-nazi ittifak güçlerinin mücadelesine Nazi Almanyası'nın nihai yenilgisi yolunda eşsiz bir destek sağladı. Bulgaristan halkı, Bulgaristan'ı Nazi Almanyası'na, faşist bloğa ve gericiliğe bağlayan monarko-faşizmin sürdüğü lekeyi, döktüğü kanıyla temizledi. Bulgaristan Yurtseverlik Savaşı özellikle SSCB, Yugoslavya ve Macaristan halkları arasında geniş bir kamu desteği buldu: Bulgaristan'ın prestijini ve uluslararası konumunu güçlendirdi; Bulgaristan halkını dünyanın demokratik halkları safına soktu; Bulgaristan halkına şerefli ve adil bir barış andlaşması isteme hakkını kazandırdı.

Bulgaristan'ın uluslararası tecritini sona erdirmekte oynadığı rolün taşıdığı büyük önemin yanısıra, Yurtseverlik Savaşı, başarılı sonucuyla ülke içindeki sosyal ve politik yaşamın normale sokulmasında ve halk demokratik bir biçim ve sosyalist bir içerik taşıyan 9 Eylül Devrimi'nin kazanımlarının korunmasında büyük katkılar sağladı.

Bulgaristan Yurtseverlik Savaşı, Bulgaristan halkının BİP önderliğinde, monarko-faşist diktatörlüğe ve Nazi Alman saldırganlığına karşı verdiği silahlı mücadelenin doğal bir devamıydı. 9 Eylül 1944 zaferiyle, halk, Bulgar ve Alman faşizmlerinin kendilerine çektirdiği zulme bir son verdi. Bulgaristan halkı, Nazisme karşı mücadelesini zaferle sonuçlanana kadar sürdürerek, ülkesine sürülen utanç ve lekeleri temizledi ve özgürlüksever uluslar ailesi arasında kendisine yer edindi. Böylelikle, halk, BİP önderliği altında en büyük yurtseverlik görevini, kendisine karşı ve SSCB önderliğinde faşizme karşı savaşan halkların birleşik cephesine karşı olan en büyük görevini başarıyla tamamlamıştı.

Bulgar komünistlerinin Partisi, ilk gününden son gününe kadar hem kendi halkının faşizme karşı sürdürdüğü mücadelenin hem de Bulgaristan Yurtseverlik Savaşı'nın herkesçe kabullenilen örgütleyicisi, önderi ve sürükleyicisiydi. Parti, tarihi görevlere sarılışında ve halkın hak ve özgürlüklerinin kazanılmasında, Bulgaristan'ın ulusal bağımsızlığının, devlet hükümranlığı ve aydınlık geleceğinin hazırlanmasında gösterdiği kararlılık ve yaratıcı maharetiyle, ülkenin en yurtsever gücü olarak öne çıktı. Parti, aynı zamanda da, bütün insanlığın ve sosyalist devlet proletaryasının enternasyonalist çıkarlarının en kararlı destekçisiydi. Onun yolunda, Bulgaristan halkı hem iç ve dış faşizmi yenilgiye uğrattı, hem de Bulgaristan'da sosyalizmin zaferine sahip oldu.

BİTTİ.

İşçi sınıfı

Baştarafı s. 3'te

Ecevit faşizmin iktidara el koyduğu tüm ülkelerde faşizmin bu zaferini hazırlayan başlıca faktörün o ülkelerdeki sosyal demokrat partilerin faşizme karşı işçi sınıfıyla ittifak kurmayı reddedip, başka burjuva partileriyle biraraya gelme çabaları olduğunu da bilmelidir.

İşçi sınıfı Ecevit'ten fazla bir şey istemiyor. Ecevit'in demokrat olması işçi sınıfı için yeter. Demokrat olmak faşizme karşı tutarlı bir mücadele vermekle mümkündür. Demokrat olmak faşizme karşı siyasi eğilimi ne olursa olsun tüm güçlerin birleşik cephesini savunmakla mümkündür.

Tarihin tanıklığı ile de görüldüğü gibi faşizme karşı mücadelenin sonuna kadar tutarlı tek gücü işçi sınıfıdır. Faşizm tüm demokrasi güçlerinin birleşik cephesiyle yenilir. CHP Genel Başkanın sandığı gibi, bugüne kadar faşist MHP'yi koltuğu altında büyütmüş faşist işbirlikçisi AP yönetimiyle birleşerek değil.

Sükan

Baştarafı s. 3'te

du. Bu mücadeleyi «tek kalıncaya kadar» yürüttü.

Sonra Ecevit kabinesinde «kirli işlere» bakmakla görevlendirildi. «Kirli işlere» el attı. Bunlar arasında «MHP'nin suç dosyasını» mideye indirmesi de vardı.

Şimdi yeniden AP saflarında. İçişleri Bakanlığına hazırlık yapıyor. «Gururumu çiğneyip geldim aranıza» diyordu AP'lilere Ama ayakkabısının altına bulaşan herhangi bir şeye rastlanmadı.

Kimi AP'lilerin «midesi bulanmaya başlamış» diyorlar ama doğru değildir. Sükan «sinek» kadar küçük olmadığı için mide bulandırmaz.

Burjuva politikacılarının nelere kadar alçalabileceğini göstermesi bakımından Sükan, olsa olsa siyasi havayı bulandırabilir.

Sınavlar

Baştarafı s. 3'te

hazırlanabilenler birlikte aynı imtihana girdiler. Sonuçlar belli olmadan şunu kesinlikle söyleyebiliriz: Üniversiteye girebilecek olan otuz beş bin kişinin büyük çoğunluğu Ankara, İstanbul, İzmir şehirlerinde okuyanlar olacaklardır. En yüksek puanları alanlar kolej mezunları olacaktır. Ve dört yüz bin genç bir kere daha onca umut ve onca masraftan sonra aile ocaklarına başları eğik döneceklerdir.

Düzene karşı bilinçsiz tepkilere kapılanlar ya faşizmin maşası haline getirilecek, ya da maceracı yollarda kendilerini heder edeceklerdir. Ama eğitim sorununun bütün diğer sorunlar gibi sınıfsal bir temeli olduğunu, bu temeli değiştirmek için işçi sınıfının, onun partisinin yanında saf tutarak sabırlı, dikkatli bir mücadele gereğini görenler yarına şekil verecekler arasına gireceklerdir.

Her yıl daha fazla sayıda gencin bu yolu görmesi de doğrudan doğruya işçi sınıfı hareketine, onun örgütlülük düzeyine, saflarındaki birlik ihtiyacını gidermesine bağlı olacaktır.

Memur haklarına

Baştarafı s. 3'te

tarafından onanması ve yeri değiştirilen memurlar için heyet raporu aranması hükümleri tasarıda yeralmaktadır. Başta eğitim emekçileri olmak üzere, onbinlerce memuru değişik yerlere süren azınlık iktidarı bu maddeyle memurların rapor alarak yeni atandıkları yerlere gitmeyi geciktirmelerini ve bu arada Danıştay'dan yürütmeyi durdurma kararı almalarını engellemek istemektedir. Heyet raporu şartı memurların rapor almasını güçleştirecek, rapor alınırsa bile idarenin onayı şartı raporun geçerliliğini ortadan kaldırabilecektir.

● Tasarı, işçi-memur ayırımında memur statüsünü genişletmektedir. Kamu kesiminde çalışanların çok büyük kısmını memur statüsüne sokmayı amaçlayan bu madde, sendikal haklardan olabildiğince geniş bir kesimi mahrum etmeyi amaçlamaktadır.

● Tasarı, İstisnai memurluk ve sözleşmeli personel kullanılması olanaklarını genişletmektedir. Buna göre, sınav yapılmadan, tahsil ve kıdem aranmadan istenilen kişiye memurluk görevi verilebilecek, yüksek maaş bağlanabilecektir. Bu maddenin devlet kademelerine faşist ve gerici militanların doldurulmasını sağlamak için getirildiği çok açıktır.

● Memurların sicilleri memur temsilcilerinin bulunmadığı toplantılarda düzenlenecektir. Şimdiye kadar memur temsilcileri de bu toplantılara katılmaktaydı. Böylece memur sicilleri, memurların ruhu bile duymadan istenilen şekilde tutulmuş olacaktır.

● Tasarı, disiplin cezalarını arttırmakta, aylık kesme cezası getirmekte ve «politika yapan, ya da olaylara karışan memurların» işten çıkarılmasını sağlayacak hükümler getirilmektedir. Böylece iktidar, bir yandan faşist kadroları devlet kademelerine doldururken, bir yandan da ilerici, demokrat memurları hızla tasfiye olanaklarını hazırlamaktadır.

● Tasarının en ilginç maddelerinden biri de, emekliliğin memuriyet sayılmasını sağlayan hükümdür. Böylece, emekli olduktan sonra bile insanların politik faaliyetlere katılması önlenecektir. Politika yapıyor diye emeklilerin emeklilik aylıklarının kesilmesi sağlanmış olacaktır.

● Ve nihayet tasarı tüm memur örgütlerinin, TMMOB'nin, Mühendis Odalarının, TÖB-DER'in kapatılmasını sağlamakta, tüm memurların «Memur Odaları Birliği» adlı bir kuruluşa zorunlu üyeliğini getirmektedir. İktidarın hesabı ilerici memur hareketini tasfiye edip, faşistlerin ve gericilerin kontrolunda bir Memur Odası yaratmaktır.

AP iktidarının ve ona yön veren egemen sınıfların demokrasi düşmanı yüzlerini bir kere daha açığa çıkaran bu tasarıya başta memurlar olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin güçlü bir muhalefetle karşı çıkması acil bir görev olarak belirmektedir.

Demirel

Baştarafı s. 3'te

şatmak amacını güden hükümetin yıl sonuna kadar doları 94 liraya ulaştıracak küçük devalüasyonlar yapması bekleniyor.

Yıl başından bu yana liranın değeri sürekli olarak düşürüldü. Yıl başında yüz lira ile 2.09 dolar almak mümkünken, bugün ancak 1.26 dolar almak mümkün oluyor. Gene yıl başında yüz lira ile 5 mark almak mümkündü. Bugün ise sadece 2.22 mark alınabiliyor. Bu oranlara altı ayda sekiz devalüasyon yapılarak ulaşıldı. Önümüzdeki altı ay içinde de gene yedi, sekiz küçük devalüasyon yapılması kimseyi şaşırtmayacaktır.

Madenler

Baştarafı s. 3'te

ruhsat, imtiyaz karşılıkları ile madendeki teçhizatın bedeli maden sahibine iade edilirken geri alınmayacak. Şimdiye kadar devletin madenlere yaptığı yeni yatırımların bedelleri ise maden sahiplerinden beş senede faizsiz olarak geri alınacak. Maden sahipleri devletin işe aldığı işçileri işten çıkarabilecek.

AP iktidarının aldığı karar bir yanıyla yeraltı zenginliklerimizin bir avuç sömürücüye tekrar peşkeş çekilmesi anlamını taşırken bir yandan da devlet olanaklarıyla kişilerin zengin edilmesi politikasının yeni bir örneğini teşkil ediyor. Aslında böylesi devletleştirmeleri özel sektörün büyük bir memnunlukla karşılaması çok doğaldır. Çünkü, devletleştirme sırasında devletin ödediği paralar geri alınmamakta, devletin yaptığı yatırımlar ise beş senede geri istenmektedir. Maden sahiplerinin yılda bir kere madenlerin devletleştirilip, sonradan yeniden iade edilmesini talep etmeleri bu durumda hiç de şaşırtıcı olmayacaktır.

Ama unutulmasın ki, işçi sınıfı bunların hesabını tutmaktadır. Yarın yeraltı madenleri ve büyük üretim araçları kamulaştırılırken tüm bu yapılanlar gözönünde tutulacaktır.

Kars'ta

Baştarafı s. 3'te

gesinde, Kars'ta devlet terörünün ağır bir şekilde sürdüğünü belirtmiştir. Araslı, işkenceyle öldürülen bir vatandaşın avukatı olan Naim İme'nin evinin polis tarafından silahlı sadırıya uğradığını bildirerek, İçişleri Bakanından sorumlular hakkında ne gibi bir işlem yapmayı düşündüğünü sormuştur. Araslı'nın yaptığı araştırmaya göre, AP döneminde Kars'ta her beş kişiden biri işkenceden geçirilmiştir.

Turizm Bakanı

Baştarafı s. 3'te

dürmeye», «asıp sallandırmaya» iyice angaje olmuş görünüyor. Bu nedenle, «en ılımlı» bakanın böyle konuşması doğal karşılanabilir. Ne ki, bu yaklaşım bir siyasi kadronun çıldırması değil, siyasi gericiliğin kudurmasıdır. Halkı ezip sindirmeyi, muhalefeti susturmayı, bunun için gerekirse ülkeyi bir kan denizine çevirmeyi göze alan Demirel iktidarının karanlık tertipleri karşısında alabildiğine uyanık olmak, seferber olmak, kararlı olmak, birlikte olmak gerekiyor.

«Komünistleri asmaktan» sözeden Turizm Bakanı, şiddeti çağıranlar kervanına katılmıştır. Daha önce, eski ve yeni adalet bakanları, ve siyasi gericiliğin mutemet borazanları benzeri çözümler ileri sürmüşlerdi. İdam mekanizmasını işletmek için gayret sarfedilmesi gerektiğini belirtmişlerdi.

İktidarın «terörü» ortadan kaldırmak gibi bir çaba içinde olduğu yanılgısına düşülmemelidir. Tersine, bu iktidar, terörü sistemleştirmek istemektedir. MHP'nin kanlı cinayetlerine arka çıkması, her ağzını açtığında ilerici-sol güçlere tehditler savurması, işkence tezgâhlarını yeniden kurması, Anayasa'yı ve sair yasaları ayaklar altına alarak insan haklarına dil ve el uzatması, ve nihayet «idam sehpalarını kurmaktan» sözetmesi, terörün bir ayağının MHP'de, öbür ayağının da iktidarda olduğunu gösteriyor.

Terörü yol olarak seçenler zarlarını da atmış oluyorlar. Bu nedenle halkın kendilerine reva göreceği akibetlere de katlanmak zorunda kalacaklardır. Despotların sonunu merak ediyorlarsa eğer, şöyle etraflarına bir göz atmaları yeter de artar bile.

TSİP Çankaya

Baştarafı s. 3'te

bir siyasi değerlendirme yaptı.

Konukların tanıtılması sırasında F.K.Ö. temsilcisi Kemal Kaddumiye dakikalarca sempati gösterisi yapıldı. «Özgür Filistin», «Zafere kadar devrim» sloganları atıldı. Kemal Kaddumi, salondakileri zafer işaretiyle ayakta selamladı.

TSİP Çankaya ilçe örgütü 4. Olağan Kongresi'ne Türkiye İşçi Partisi Çankaya ilçe başkanı Umur Coşkun, Devrimci demokratlardan Faruk Vakıf Ahmetoğlu, Türkiye Birlik Partisi Çankaya ilçe yönetim kurulundan Yusuf Gürsoy, Hasan Şimşek, TÖB-DER Genel Başkan Gültekin Gazioğlu, Tek-Ges İş Sendikasından İsmail Güzel, Mehmet Yıldırım, Belediye işçileri adına Kemal Kıyak, DKB Genel Başkanı Yıldız Gürcan, TÜM-DER MYK üyesi Enver Öztürk katıldılar.

TİP Çankaya ilçe başkanı Umur Coşkun yoldaşlar diye başlayan konuşmasında birlik konusunu vurguladı ve başarı dileklerini iletti.

Daha sonra Devrimci Demokratlar adına konuşan Faruk Vakıf Ahmetoğlu, halklara özgürlük sloganıyla sık sık kesilen konuşmasında, demokratik birliğin merkezi düzeyde olmasının önemini vurguladı ve kongreye başarı dileklerini iletti.

Kongreye, DKB, EKÖB, Devlet Tiyatroları Çalışanları Derneği (DETÇA) Genel Başkanı İstemi Betil, Ankaralı Genç Sosyalistler, Sincan Bin Konut İnşaat İşçileri birer mesaj gönderdi.

Savunma İşbirliği Antlaşması, olimpiyatların boykotu, anayasa değişikliği, işkenceler, sanat ve kültür üzerindeki baskılar gibi konularda kararların alındığı Kongre, parti korosunun söylediği marş ve türkülerle sona erdi.

İktidarı

Baştarafı s. 3'te

dan vazgeçilmesi; yabancı askeri üslerin islam ülkeleri aleyhine kullanılmaması; asgari geçim indiriminin yükseltilmesi vb. gibi...

Bu taleplerin «ileri sürülmesinde» varmış gibi görünen MSP bütünlüğü, «uygulamasında» derhal bozulmaktadır. Çünkü MSP, sansasyonel muhalefet malzemesi olarak halkın taleplerini yer yer kullanırken, halk düşmanı uygulamalardan her zaman sorumlu olmuştur. İktidar ortaklığı veya iktidara destek olduğu dönemler, halk düşmanı uygulamaların ayyuka çıktığı dönemlerdir ve bu bir rastlantı değildir.

O halde, taleplerine bakarak MSP'nin halk adına muhalefet yürüttüğü hükmüne varanlar dehşetli yanılmaktadırlar. Despotik AP iktidarının daha şimdiden çökmüş enkazı üzerinde tepinen siyasetlerden biri de MSP'dir.

Öte yandan iktidara «muhalefet» eden, ama alternatif çözüm olarak «geniş tabanlı» bir hükümet önerisinde de bulunan CHP de halk yığınlarının özlemlerini istismar etmektedir. Parababalarının öteden beri savunduğu siyasi çözümleri —şartlarının olmadığını bile bile— ısrarla ileri sürmek, CHP yönetiminin ne denli kof bir muhalefet çizgisi üzerinde olduğunu gösteriyor.

Demirel iktidarına «muhalefet etmemek» mümkün olmadığı için muhalefet eden MSP ve CHP'ye karşılık, iktidarı çökertecek olan halk yığınlarının örgütlü muhalefeti olacaktır.

Şair'in

Baştarafı s.6'da

kurtulmak olanaksız hale gelir.

Bütün bunlardan sonra şair, ya da genelleştirirsek sanatçı, örgütsüz olabilir mi? Örgütsüz de kalınarak sınıf mücadelesinin sanatçıdan istediği şey yerine getirilebilir mi? Elbette ki hayır. Hem de bin kere hayır. İşçi sınıfını hedefine götüren, onun öz örgütüdür. Partisidir. Parti sınıf mücadelesinin tüm karmaşıklığına sahip olduğu bilimsel ideoloji ile doğru ve şaşmaz çözümler getirir. Şairi, böylesine, en yüksek düzeyde örgütlülüğün kollektivitesi içinde yer alması ise çok daha başarılı ve yaratıcı kılar. Sanat çevrelerinde sık sık dile getirilen çözümsüzlük ve umutsuzluktan doğan bunalımlara düşmekten kurtarır. Örgütlülük şiire bitmeyen bir enerji ve coşku kazandırır.

Kısaca özetlemek gerekirse, sosyalist şair olabilmek, partili ve sınıf mücadelesinin içinde olmakla mümkündür. Lenin, yazarla parti arasında olması gereken bağı şöyle formüle eder: «Yazar, partinin ilkeleri ile bağımlı, o ilkelerle özgürdür.» Bu açıklamanın dışında başkaca arayışlara girmek, soyut ve olan bitenin dışında kalmaktır.

Burjuva anlayıştır. Partinin teori ve pratiği ile öncülüğü, saflarındaki sanatçıya zengin bir bilgilenme ve deney kazandırması açısından da önemi oldukça büyüktür.

Biz burada hemen belirtelim ki, sınıf mücadelesinde sanatçıya düşen görev, eğer sanatçı tarafından kabul ediliyor, o mücadelenin gereği olan görevden, sorumluluktan ve partili olmaktan özellikle kaçılmıyorsa, örgütsüz kalmanın kerameti, burjuvaca olmaktan başkaca hangi saçak altına sığınılarak açıklanabilir ki?..

Şanlı 15-16 Haziran Direnişinin 10. yıldönümünde ve grev bayraklarının yurt düzeyine yayıldığı şu günlerde, ilerici, sosyalist şiir, bu konu üzerinde kendini sorguya çekmeli ve soruyu tüm kitleler önünde cevaplandırmalıdır.

Gerçek Durum

hazır bir parlamentoya «yeni unsurlar» katacağı kesin olan bir erken seçimi, ayrıca şu özelliklerinden ötürü de, demokratik çözümlerden biri olarak görmemiz gerekiyor:

— MHP'nin bir katiller çetesi olduğunu halk yığınları büyük ölçüde görmüşlerdir. Bu partinin, düzenden hoşnut olmayan kitleleri nasıl istismara yeltendiğini, vaadettiğinin aslında faşist bir yönetim olduğunu, faşizmin ise, emekçiler için ne anlama geldiğini halka anlatmak ve böylece faşist hareketi geriletmek bir ölçüde mümkün olacaktır.

— AP iktidarı yedi aylık icraatının hesabını verecek durumda değildir. Emekçiler için hayatı çekilmez hale getirmiştir. Tehlikeli serüvenler peşindedir ve bir erken seçim, Demirel'in hesaplarını güçlendirmeye değil, bozmaya adaydır. Seçimlerde AP'yi ve onun politikalarını mahkum etme olanağı mevcuttur.

— CHP, iki yıllık iktidarı dönemindeki uygulamalarından, faşizme karşı tutarsızlığından ve AP iktidarına karşı muhalefet edemeyişinden ötürü sınava tabi tutulmalıdır. Erken seçimin göstereceği odur ki, CHP'nin 1979 seçimlerinde kaybettiği bir milyonu aşkın oy, «küskünler» ordusu değildir; tersine, CHP'yi onaylamıyan ve güvenilir bir sol alternatif bekleyen, politikleşmiş bir kitledir.

— Erken seçim, parlamentoya sosyalist ve sol güçlerin girmesini sağlayacaktır. Bu da, halk muhalefetinin yeni olanaklar elde etmesi demektir.

Bütün bu nedenlerden ötürü erken seçimi savunuyoruz.

Erken seçimin koşullarını oluşturmak kadar, böyle bir seçimden, sol güçlerin başarıyla çıkmasını sağlamak için çaba göstermek de önem taşımaktadır. Geçmiş deneylerden biliyoruz ki, demokrasi güçleri seçim işbirlikleri ve blokları oluşturabildikleri sürece başarılı olabilmektedirler. Bu deneyleri en olgun biçime ulaştırarak yapılacak bir erken seçime sokmamız gerekecektir.

Toplumsal muhalefetin ileri politik güçleri erken seçimi savunmalı ve bu mücadeleye hazırlanmalıdırlar.

Ecevit'in konuşması

Baştarafı s. 3'te

mek istediği ve faşist milliyetçi hareketi koruduğu herkesin bildiği bir gerçektir. Bu olguyu daha düne kadar kabul eden bizzat sayın Ecevit'in kendisi değil miydi?

Ama faşist işbirlikçisi AP ile koalisyon yapmak için sayın Ecevit, kendi parti örgütüne AP'yi şirin göstermek çabasındadır. Hem de CHP il başkanlarının «Adalet Partisi MHP'lileşiyor» şeklindeki tesbitlerini önlemek için özel bir gayret sarfederek.

Gen CHP Genel Başkanı, sosyalist ve ilerici örgütlere ve aydınlara döne döne çatmıştır. Sosyalistlerin ülkemizdeki devrimci ve ilerici birikimi merkezileşme çabalarına bağlı olarak CHP'nin solunda etkin bir siyasal blokun oluşmasından CHP yöneticileri çekinmektedir. Ecevit, CHP'nin ilerisinde güçlü bir odak oluşmasından, yani emekçi halkın gerçek muhalefet cephesinin kurulmasından son derece tedirgin olmaktadır.

Faşist terör ülkeyi kana ve gözyaşına boğarken CHP yönetimi faşizme karşı boş laflar üretmekte ve MHP'nin işbirlikçisi AP'ye, onun şahsındaki siyasal gericiliğe teslim olmaktadır. CHP'ye geçmişte verilmiş olan oylar, faşizme karşı tepki duyan milyonlarca seçmene aittir. Ve CHP üstyönetimi, bu uzlaşmacı siyasetiyle bizzat kendi seçmenine ve hatta kendi parti tabanına ihanet etmektedir.

En önemlisi, sayın Ecevit, Küçük Kurultay'da yaptığı konuşmada sosyalist ve ilerici güçlere çatmakla aslında AP ile koalisyon kurabilmek için AP'ye ve tekelci sermayeye güven verme çabasındadır. Bu teslimiyet davranışları, bugüne değin faşizmin ve siyasal gericiliğin ekmeğine yağ sürmüştür. Aynı tutucu politikanın devam etmesi demokrasi düşmanlarının kendi karanlık emelleri doğrultusunda yol almalarına hizmet edecektir.

Yapılacak şey, sosyalist ve ilerici güçlerin toparlanıp merkezileşmesi ve güçlü, etkin bir devrimci-demokratik blok oluşturmasıdır. Faşizme karşı en geniş demokrasi güçlerinin birlikteliğinin sağlanmasının belirleyici adımı budur.

DİSK Kongresi

Baştarafı s.6'da.

gündeme gelir. Yani, o kritik momentteki Kongre, sorunları çözmüş olmaz, daha da büyütmüş olur.

Şu halde, yapılması gereken, geçmişteki olumsuzluklara, grupçuluklara kapalı çözümler aramak ve bulmaktır. Şayet Kongre'den bir süre sonra DİSK'de ve onun merkez yönetiminde çatlaklar ve onu izleyen sert sürtüşmeler, derin bölünmeler istenmiyorsa, DİSK'in sorunlarına köklü çözümler getirecek, yani DİSK'in iğreti değil, kalıcı birliğini gerçekleştirecek kararlar alınmalı, bu kararlar ise, onları lâfta değil, fiilen uygulayacak bir yönetime emanet edilmelidir.

Böyle bir yönetim ise, hiç kuşkusuz, DİSK içindeki sendikal birimlerin etkinlik ölçekleriyle birlikte, önümüzdeki dönemde daha büyük bir güncellik kazanacak olan sosyalist ve demokratik birlik sorunlarına katkı getirebilecek nitelikte bir yönetim şekillenmesini gerektirir.

DİSK'İ BEKLEYEN TEMEL GÖREVLER

Böyle bir yönetim:

- CHP'nin manevralarına ve sosyal demokrasi akımının işçi hareketi içindeki bölücülüklerine kapalı olmalıdır.
- Sosyalist hareket içindeki bölünmelere kayıtsız kalma ve kendisini bu hayati sorunların üzerinde görme alışkanlıklarını kesinlikle reddetmeli, DİSK'in motor gücünün bilimsel sosyalist siyasal hareketleri somutlandığını ön planda tutmalıdır.
- Sosyalist hareketin birliğine katkı getirecek ve işçi sınıfı siyasal hareketinin merkezileşmesine yardımcı olacak, bu doğrultudaki birlikçi çalışmaları destekleyip, DİSK'e yansıtacak, bu konudaki ayrılıkçı ve grupçu anlayışların islahına ve bertaraf edilmesine çalışacak bir politika izlemeli ve böyle bir hat, DİSK'in kendisini siyasi otorite yada politik birlik anahtarı saymasına yol açmamalıdır.
- İşçi sınıfı hareketi ile ulusal demokratik hareket arasındaki bağları kökleştirip geliştirecek ve DİSK'in en yaygın etkinliğini sağlayıp, işçi hareketinin en geniş kapsamlı birliğini gözetecek bir anlayış taşımalıdır.
- Türkiye'de demokratik güçler arasında yeralan siyasal olsun yada olmasın tüm demokrasi güçlerini ve onların örgütlerini kucaklayacak, ortak ve birleşik bir demokratik birlik hareketinin merkezi düzeyde gerçekleştirilmesine bir yandan cephe'nin örülmesine, öte yandan güncel anti-faşist ve demokratik görevleri yürütecek böyle bir demokrasi blokunun yaratılmasına azami katkıyı getirecek çabaları göstermelidir.
- DİSK'e bağlı sendikalar arasında yardımlaşma ve dayanışmayı güçlendirecek, aynı işkollarında DİSK'e bağlı olmayan demokrat ve anti-tekel nitelikli sendikalarla güç ve eylembirliğini geliştirecek adımları atmalı ve sendikal hareketin birliği ve birlikteliği yolunda toparlayıcı ve kucaklayıcı olmalıdır.

İşçi sınıfı sosyalistleri, 7'nci Kongre'nin bütün bu hedefler doğrultusunda tarihsel bir dönüm noktası olabilmesi için hem Kongre platformunda, hem de sonrasında ellerinden gelen tüm çabaları ilkeli ve özverili olarak gerçekleştireceklerdir.

Sergei Bondarchuk

Baştarafı s. 6'da

ha iyi bir yaşam» araması, duyguları, izleyenlerin yüreklerinde derin izler bırakmıştı.

Sanat, değişik insanları bir araya getirebilmeli, sanatçının yüreğinden çıkan titreşimleri başkalarının yüreklerine iletebilmeli. Böylece sanat, ulusları birbirlerine yaklaştırır. Başkalaşmaya karşıyım. Bir izleyici kitlesi ancak karşısında başka sanatçıların yapıtları sergileniyorsa kendi içinde başkalaşabilir. Yeni başkalaşma ve yaratıcılık birbirlerini götürücü şeylerdir. İzleyici, filme işleyen ruhsal tutkumuzun çapından, ne tür bir sanatçı olduğumuzu derhal sezinleyecektir.

Sovyet sinemasının görkemi, geçmişte olduğu gibi, bugün de sürmektedir. Dünyanın 115 ülkesinde gösterilen Sovyet filmleri, filmciliğimize yüksek prestij kazandırıyorlar. SSCB'nin sinemadaki başarısı yalnızca nicelik değil, nitelik olarak da çok büyük. Her yıl uluslararası yarışmalarda bir-iki değil, en aşağı 10-12 filmimiz ödül kazanıyor.

Sinemamızın daha da gelişebilmesi için beceri düzeyini artırması. Film üzerine çalışan profesyonellerin daha da uzmanlaşması sağlanmalıdır.

Bir film yapımcısı, her yeni filme başlayışında, iyice profesyonel olsa bile, kendini hiçbir şey bilmiyormuş, ilk filmini yapıyormuşcasına hazırlamalıdır. Aynı bir sporcu gibi.

Her yeni yarışma için yeni bir çalışma, yeni bir hazırlık gerekir. Daha önceki başarılar, kazanılan ün, yeni yarışmayı da kazanacağı konusunda bir garanti sayılmaz. Mesleğimizde yaratıcılık kapsamına, sanatçının dünya görüşü, yaşam bilgisi, insancıl yapısı ve tekniğe egemen oluşunu da katmak gerekir.

Becerilerimizi geliştirelim ve öğrenmekten asla vazgeçmeyelim. Mükemmel bir ulusal sinema okulumuz, film yapımcılarını eğitmek için müthiş olanaklarımız var. Bize kalan sinema mirası büyük bir fırsat. Sovyet film ustalarının dünya sineması ile rekabeti hem estetik, hem de ideolojik açıdan yürümekte. Bize geçmişten bırakılan standartları yükseltmeliyiz. Sinemanın sınırlarını genişletmek istiyorsak tek yol budur.

Sofya'da Orhan Kemal'i anma toplantısı yapıldı

Baştarafı s.6'da

«Bulgar okuyucusu, Orhan Kemal'in yaratıcılığını iyi tanır ve yüksek değerlendirir,» dedi. «Orhan Kemal'in birçok yapıtları Sofya'da hem Bulgarca, hem de Türkçe yayımlanmıştır. Bulgar okuyucusu, değerli yazarın «Murtaza»sını, «Bereketli Topraklar Üzerinde»sini, «Gurbet Kuşları»nı, «Eskici ve Oğulları»nı çok iyi tanımakta ve zevkle okumaktadır. Yazarın birçok öyküleri ülkemizde çeşitli derleme ve antolojilerde de yayımlanmıştır.»

Saygın Türk edebiyat eleştirmenlerinden Asım Bezirci yaptığı ateşli konuşmada, «Orhan Kemal'in yaratıcılığında işçi» konusunu anlattı. TYS yönetim kurulu üyelerinden Şükran Kurdakul coşkulu konuşmasında yazarın yaratıcılığındaki bazı özellikleri dile getirdi. Adnan Özyalçıner de Bahri Savaşçı'dan Orhan Kemal'in ölümü ile ilgili bir şiir okudu. Fahri Erdinç de samimi dostu Orhan Kemal'e adadığı yeni bir şiirini sundu.

Toplantı, Türk edebiyatı, Türk - Bulgar yazarları arasındaki işbirliği ve dostluk töreni olarak gecenin geç saatlerine kadar devam etti.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Edebiyatın işçi sınıfı saflarında boy atması için

15-16 Haziran İşçi Direnişi'ne on yıl ilerden bakıldığında, şunu açıkça görebiliyoruz: İşçi sınıfı, kendisi dışında sürdürülen 'devrim' tartışmalarının sosyal gerçeklik üzerinde ördüğü kof kabuğu tarihsel atılışıyla kırmıştır.

Gerçekten, o sıralar, ne denli marksist kavramlar ve düşüncelerden izler taşıyor olursa olsun, işçi sınıfına dışardan bilinç götürmekten çok, işçi sınıfının dışında kalmayla sonuçlanan sosyalist bilinçlenme çabası, işte bu çarpıklıktan ötürü, aydınların bilincinde bile üretici olamadı. İster bilimsel sosyalizmin kılavuzluğunun kavranması açısından düşünülsün, isterse kılavuz ilkelerin ülke somutunda ihtiyaç duyulan devrimci öneriler ve örgütlenme için uygulanması açısından olsun, sosyalist bilinçme çabasının —tarihsel olarak zorunlu— bilinç üretimini sağlayamadığı açıktır. Bu zorunlu üretimin yapılamayışının bir sonucudur ki, 15-16 Haziran eylemi, 1970'te hatırı sayılır bir olgu durumundaki sosyalist hareketin —büyük ölçüde— dışında gerçekleşti.

Nitekim, 15-16 Haziran eylemiyle birlikte sosyalist siyasal yoğunluklar için tarihsel bir yol ayrımı başgöstermişti: İşçi sınıfı vardı, öyleyse ya o'nun öncülüğünde, yada o, kendiliğindenci konumunu henüz aşmadan, ama ne yapılacaksa o'na göre hesap edilerek, yani işçi sınıfının kendini kanıtladığı tarihsel ortamda yapılacaktı.

İşte bu ortamda yaşanan çalkantılar, bu olaylı dönem, edebiyata nasıl yansıdı? Oysa, 12 Mart'ı konu alan bir edebiyat, hemen öncesindeki tarihsel bir olayla 12 Mart arasındaki ilişkiyi de irdelemek zorundadır. Ama bu zorunlu görev yerine getirilmiş midir?

Denebilir ki, sayısı bir elin parmaklarını geçmeyecek ürün ve şiirler dışında bu ilişkiye olan 15-16 Haziran Direnişi. edebiyatta tutarlı ve sağlıklı anlatımını bulamadı. Oysa olay, işçi sınıfı edebiyatı kapsamının hiç de dışında değildi. Üstelik, olaya damgasını vuran kendiliğindenlik ile dönemin siyasal çizgileri arasındaki bağıntı son derece önemliydi. Bugüne de ışık tutacak nitelikteydi.

Bugün işçi sınıfının grev bayrağının, metal, cam ve tekstil işkollarından başlayarak tüm işkollarına ve yurt düzeyine yayıldığını görmekteyiz. Tersane grevlerinden, Kavel'lerden yürüyüp gelen bir mücadelenin en önemli halkası olan 15-16 Haziran 1970'ten bugüne işçi sınıfı nasıl geldi? On yıl öncesinin kendiliğindenliği ne ölçüde geride kaldı? İşçi sınıı, sosyalist hareketle ne oranda kucaklaştı?

Açıktır ki bu sorular, siyasal hareketin sorularıdır.

Ancak, bunun böyle olması, aynı soruları edebiyatın gündemi dışında bırakacağımız anlamını taşıyamaz.

Bu sorular, edebiyatın gündemine nasıl girecek, karşılığını nasıl bulacaktır?

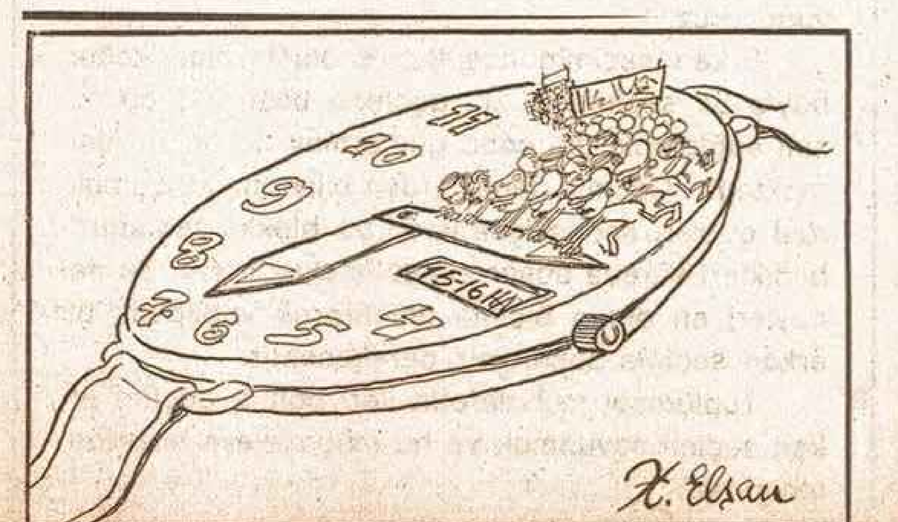
İşçi sınıfı, tüm sanatçıların saflarında yer almasını bekliyor. İşçi sınıfı saflarında boy atacak bir gerçekçi sanat ve edebiyat uğraşının, bu tavırla mümkün olabileceğini düşünüyor. Sanatçının yargılayıcı, sezdirici, aydınlatıcı işleri, ilkin hammaddeyi kendi hayatının bir parçası haline getirmekle olanaklıysa, işçi sınıfının bu isteği doğrultusunda davranmak zorunludur.

Ve işçi sınıfı, son on yılda, varlığını ve etkinliğini dosta düşmana göstermiş, sosyalizmin sorunlarının kendi sorunlarından ayrı olmadığını bilince çıkarmıştır.

Haziran

Üç vardiyada paydos!
Yürümek
Yüz fabrika yürümek İstanbul'u
Öyle derin öyle nazlı
Gecekondulardan Taksim'e koşturup
Öyle fırtına öyle öyle şahin
Dört kapıdan şehire
İşçi yüreğini getirmek
Bir yürek koşturup
Bin yürek tutuşan
İşçi yüreğini getirmek
Daldan dala uçan bir kuş yüreği gibi
İnsana sevinç veren hayat
Hava, su, deniz
Ve duyan, zulmün karanlığını
Gören bir yürek
Kocaman bir yürektir
Uyanan bir umut ordusudur
Burjuva arşivlerinde fişli
Paslı çelik kelepçesini koparır bir gün
HAZİRAN!..

Turgut KOÇAK

Şair'in Örgütlenmesi

Şair, şiirlerinde yaşamın tüm karmaşıklığını ve taşıdığı devrimci dinamizmi bütün çıplaklığı ile ortaya koyduğu oranda başarılıdır. Güzel ve eskimeyen şiir, bu duyarlılıkla yazılabilirse iyi şiir, güzel şiir olur. Yoksa müzelik olarak bile ayakta kalması mümkün olamaz.

Bütün bunlar öze sonsuz önem verip, biçimi hiçe sayarak yapılamaz elbette. Toplumcu şair, şiirlerinde hem devrimci özleri yansıtabilmeli, hem de bu özün yansıtılabileceği biçimi bulmalıdır ki, söylenen şey, söylenmiş olmaktan öteye, şiir olabilsin.

Aşırı bir biçim anlayışı ile yazılan şiir, özde işçiden, emekçiden küçük burjuvaca bir uzaklaşma, bir kopukluk, bir çarpıklığın ürünü olabilir ancak. Bu da şiiri güzel sözlerin yanyana getirilmesi derekesine indirmek olur ki, doğru değildir.

Böylelerini küçük burjuvalıkla suçlarsak, onun kaypaklığını, dönekliğini ve özünde sınıfsal konumundan kaynaklanan çeşitli hastalıklarını dile getirmiş oluruz, dersek haksızlık etmiş olmayız.

Sınıf mücadelesini nasıl karmaşık kabul eder, onu şematik kalıplara dökemezsek, şairdeki bireysel duyguları hiçe sayarak, onun toplumsallıkla olan bağlarını da şematik kalıplara dökemeyiz. Şairdeki bireyselliğin toplumsal ve ilerici yanı sürekli öne çıkarak devrimci bir öz kazanmalıdır. Yoksa «BEN»in bataklığında kulaç atmaktan

Devamı s. 5, sü. 6'da

1980 LENİN ÖDÜLÜNÜ ALAN SOVYET YÖNETMEN

Sergei Bondarchuk Diyor ki:

Yüksek artistik düzeyde ve zengin bir içerikle, istekli olarak yapıldığı belli olan bir film, yapıcıları ile izleyicileri arasında derhal sıkı bir bağ kurar. Böyle bir bağ kurma deneyimi geçiren biri, bu tür filmler yapma tutkusundan ömrü boyu vazgeçemez.

Böylece günlük yaşamın sınırlılığından kurtulur. Bir yaşam yerine binlerce yaşam yaşayabilme olanağına kavuşur. Kendi açımdan, bir filmin gösterimi sırasında seyircilerin her dakika değişen duygularını, tepkilerini, endişelerini, gülüşlerini ve izleyicileri filmin nasıl bir araya getirdiğini görmek büyük bir zevkti.

Bununla ilgili bir anım da var. ABD'de, Los Angeles'de «Step» adlı filmim gösteriliyordu. İnsanın aklına şu soru takılabilirdi: Başka bir kıtada, bizden binlerce kilometre uzaklıktaki Amerikalılar neden küçük bir Rus çocuğu ile değişik Rus tiplerine ilgi duysunlar? Filmden sonra bir sessizlik oldu. Bu sessizlik benim için en coşkun alkışlardan da değerliydi.

Los Angeles festivali değişik özellikler taşır. Ne jürisi vardır, ne de ödülleri. Her gösterimden sonra seyirci, yönetmeni bin bir tür sorguya çeker. Sanat üzerine görüşlerini, filmin özelliklerini öğrenmek için türlü sorular sorar.

Ortaya çıkan sessizlik, bana filmin beğenildiğini gösterdiyse de, sahneye çıkarken yine de gergindim. Dehşet filmlerine, eğlendirici filmlere, «Show»lara alışık olan bu izleyici, «Step»i nasıl karşılayacaktı?

Ama sonuç ilginçti. Filmim, gerçekçi, derinlemesine insancıl birşeyler görmek isteyen seyircinin ilgisini çekmişti. Böyle birşeyi ise Çehov'dan iyi canlandıracak kişi bulunamaz. Çehov'un, «da-

Devamı s. 5, sü. 5'de

Tiyatro uğraşında 15-16 Haziran!

Aslan TAN

15-16 Haziran'ın 10. yıldönümünde işçi sınıfı mücadelesi geniş açılımlar göstermiş ve çeşitli engelleri aşarak bugüne gelmiştir.

İşçi sınıfının siyasal mücadelesi bu boyutta iken sanatsal mücadelesinin gelişimi ne durumdadır?

Bunu tiyatro olayı içinde tartışacak olursak, önümüze pek de olumlu bir tablonun çıkmadığını görürüz.

15-16 Haziran'ı yaratanların, ekonomik ve siyasal mücadelesinin tiyatro olayına pek az yansımış olduğunu görüyoruz. Bu da bir elin parmakları denebilecek kadar az bir sayıdır.

Bu eserlerden belleğimizde kalan önemli bir tiyatro olayı **Vasıf Öngören'in** yazdığı ZENGİN MUTFAĞI adlı oyundur.

1977-78 Tiyatro mevsiminde İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarında ilk kez sergilendiğinde büyük bir başarı elde etmiştir. Nitekim, o yılki en iyi yazar ve en iyi oyuncu ödüllerine değer görülen bir oyun olmuştur. **Daha sonra 1978-79 tiyatro mevsiminde Ankara Sanat Tiyatrosu'nca** birçok işyerinde grevci işçilere sergilenerek, görevini büyük bir başarıyla yerine getirmiştir.

Gösterildiği yıllarda çeşitli ödül alan bu oyunun başarısı nereden geliyordu? Bunun cevabını şöyle verebiliriz:

15-16 Haziran olaylarını genel hattında doğru bir biçimde kavrayıp, işçi sınıfı bilimi doğrultusunda, estetik gerekliliği de olgun bir düzeyde yerine getirebilmiş olmasındadır.

Faşizm olgusunun topluma nasıl bulaştırılmak istendiğini ve faşizmin, bireyleri elde edebilmek için hangi toplumsal şart ve olgudan yararlandığını, bu oyunda net bir şekilde görürüz.

Basında izlediğimizde, veya herhangi bir faşist miting ya da toplantıya katılanların sınıfsal yapılarına baktığımızda, faşistlerin çoğunlukla kandırılmış yoksul kitleleri ve lumpenleri kullandığını görürüz.

Şimdi bu durumu nasıl açıklayacağız? Hem yoksul olacaklar, hem de bir bir avuç tekelcinin diktacı yötimi olan faşizmden medet umarak sosyalizme düşman olacaklar! Ortada yanlış bir hedef gösterme var. Yoksulun zengine; öfkesi, kini, olması gerekirken; burjuvazi bu durumu, hedef şaşırtarak, yoksulun öfkesinin karşısına sosyalizmi ve sosyalistleri çıkarmayı çok iyi beceriyor. ZENGİN MUTFAĞI oyununda bu olguyu oldukça net bir şekilde görürüz.

İşçi sınıfının gerek ekonomik ve gerekse siyasal mücadelesindeki savaşımın sanatsal uğraşıya yansımış en iyi örneklerinden olan ZENGİN MUTFAĞI siyasal mücadelenin devrimci sanata yansıyabilmiş iyi bir örneği olarak karşımızdadır.

Sofya'da Orhan Kemal'i anma toplantısı yapıldı

Toplantıdan bir görünüş: İlk planda Bulgar Yazarlar Birliği İkinci Başkanı Nikolay Hristosov, Bulgar Yazarlar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Georgi Strumski, Stoyan Daskalov, Liana Daskalova.

Büyük Türk yazarı Orhan Kemal, 2 Haziran 1970 yılında Bulgaristan'a yaptığı bir ziyaret esnasında Sofya'da hastahanede ölmüştü. Bulgar Yazarlar Birliği 5 Haziranda düzenlediği bir toplantıda, bu acılı yıldönümünde anma toplantısı düzenledi.

Toplantıya büyük yazarın yaratıcılığına saygı ifadesi olarak Bulgaristan Yazarlar Birliği ikinci başkanı, büyük ozan ve sinema yazarı Nikolay Hristozov, BYB yönetim kurulu üyesi ozan Georgi Strumski, Liana Daskalova, Stoyan Daskalov, Vasil Tsonev, Genço Uzunov ve daha birçok yazar, gazeteci ve sosyalist katıldı. Toplantıda Türkiye Yazarlar Sendikası'nı Asım Bezirci, Şükran Kurdakul, Adnan Özyalçıner temsil ettiler. Merhumun ailesi de buradaydı.

Toplantıyı idare eden Bulgar Yazarlar Birliği sekreteri Liçezar Elenkov, yaptığı açış konuşmasında, Orhan Kemal'in Bulgaristan'da en popüler Türk yazarlarından biri olduğunu söyledi.

Devamı s. 5, sü. 6'da

DİSK 7. Kongresine Girerken

DİSK'in önümüzdeki hafta yapılacak olan 7'nci Genel Kurulu, gerek işçi hareketimiz, gerekse genel devrimci - demokratik mücadelemiz açısından büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'de emekçi halk güçlerimiz ağır ve şiddetli baskılar ve çetin koşullar altındadır.

Böyle bir ortamda, en büyük görev işçi sınıfımıza ve onun siyasal ve sendikal örgütlerine düşmektedir. Hiç kuşkusuz, işçi sınıfımızın politik mücadelesi, hem işçi sınıfının, hem de emekçi halk güçlerinin kurtuluşu açısından aslolan, belirleyici mücadeledir. Ama tekellere, faşizme, şovenizme ve emperyalizme karşı mücadelede işçi hareketinin (ekonomik - demokratik örgütlenmenin) taşıdığı önem dikkate alınmadan karşı karşıya bulunduğumuz sınıf görevlerimizi başarmamız olanağı da yoktur.

Bu açıdan, DİSK'in Türkiye işçi hareketinde ve genel demokrasi mücadelesinde tuttuğu özgün yer, onun önümüzdeki genel kurulunun da önemini belirlemektedir.

Bilindiği gibi, DİSK, işçi sınıfımızın en ileri unsurlarını, sınıf bilinçli proleterleri bünyesinde barındıran bir örgüttür. Bu nitelikleriyle DİSK, sendikal hareketin ana eksenidir. Sendikal hareketin bugünkü bölünmüşlüğünde ve dağınıklığında, işçi hareketinin sendikal birliğini sağlamak konusunda DİSK'in, onun ilkelerinin ve örgütler ağının son derece önemli bir yeri vardır.

SINIF HAREKETİMİZİN ACİL SORUNLARI

DİSK'in karşı karşıya bulunduğu görev ve sorumluluklar, hiç kuşkusuz, Türkiye sosyalist ve işçi hareketinin, topyekûn devrimci - demokratik mücadelenin karşı karşıya bulunduğu sorunlarla birlikte ele alınmalıdır.

Bu temel sorunların çözümü ise değişik düzeylerde ve kapsamlardaki birlik sorunlarının çözümünden geçer. Bunlar:

- Türkiye sosyalist hareketinin birliği, yani merkezileşmesi;
- İşçi hareketinin sendikal birliği ve sendikaların tekellere karşı güç ve eylembirliği, faşizme ve her türlü anti-demokratizme karşı ortak mücadelesi;
- İşçi hareketi ile 'proleter karakterli olmayan emekçi katmanların örgütlü ekonomik - demokratik mücadele birlikteliğinin sağlanması;
- Güncel planda faşizme karşı ve siyasal demokrasi için, genelinde tüm demokratik hak ve özgürlükler için bütün devrimci-ilerici-demokratik güçleri, örgütleri bünyesinde toplayacak ortak bir demokrasi hareketinin acilen gerçekleştirilmesi ve bunun bir Demokratik Birlik hareketi şeklinde merkezi düzeyde örgütlenmesi;
- Esas belirleyici alan olan siyasi mücadele platformunda faşizme, emperyalizme, tekellerin egemenliğine ve şovenizme karşı tüm HALK GÜÇLERİ'nin ortak siyasal cephesinin inşa edilmesi, bir başka deyimle, halkımızın işçi sınıfı önderliğindeki SİYASAL İKTİDAR CEPHESİ'nin kurulmasıdır.

Bu görevlerin belirleyici alanının siyasal mücadele olması, kuşkusuz ki, DİSK'in bu görevler dışında kalması anlamına gelmez.

Tersine, ekonomik - demokratik mücadele ile, siyasal mücadele arasında güçlü ve sıkı bağlar bulunmadığı takdirde, sınıf hareketinde kalıcı ve büyük başarılar sağlamak olası değildir.

SİYASAL HAREKETLE BAĞLAR

Esasen, işçi sınıfının ekonomik - demokratik (sendikal) hareketinde bugüne değin kazanılmış bulunan çeşitli başarılara rağmen, şayet işçi hareketinde daha ileri mevziler ve daha büyük atılımlar gerçekleşmediyse, bunun tek nedeni, siyasal hareketle sendikal hareket arasındaki bağların zayıflığı ve sosyalist siyasal hareket içindeki bölünmelerin sendikal plana yansımasıdır.

Bir başka deyişle, siyasal mücadeleyle bağlar açısından uzun yıllardır DİSK merkez yönetimlerinde bellibaşlı iki hatalı politika gözlenmiştir: Öyle dönemler olmuştur ki, DİSK yönetimleri **sosyalist siyasal hareketler üstü** yol izlemişlerdir ve bu tutum kaçınılmaz olarak politik arenada DİSK'i etkisiz kılmış ve bundan siyasal açıdan en fazla CHP yararlanmıştır. Ya da, öyle dönemler ve yönetimler olmuştur ki, DİSK içinde **sendikal planda** belli bir sosyalist siyasal çevrenin grupçuluğu egemen kılınmış, aynı grupçuluk **siyasal alanda ise** CHP takipçiliği şeklinde yansımıştır.

Sonuçta, bu durumdan uzun yıllar boyu politik bakımdan yararlanan CHP ve sosyal demokrasi olmuştur.

DİSK'in bilimsel sosyalist politik mücadele platformundan uzak durmasının hiçbir haklı gerekçesi olamaz. İşçi sınıfı politik hareketinin birden fazla partiye bölünmüş olduğu, gazetemizin uzun yıllardır dile getirdiği ve bugün daha geniş sosyalist çevrelerce kabul edilen bir gerçekliktir. Ama bu durum DİSK organlarının sosyalist siyasal hareket içindeki bölünmelere kayıtsız kalmasını ya da kendisini bu sorunların dışında ve üstünde görmesini getirmemelidir. Çünkü DİSK'in bugün yaşadığı sorunların asıl kaynağı sosyalist hareketin bölünmüşlüğüdür ve işçi sınıfı politik hareketi içindeki örgütler birer toplumsal vakıadır. Nitekim onların siyasal varlıkları DİSK'e bağlı sendikaların şu ya da bu kademesinde yansımaktadır. Dolayısıyla, siyasal hareketin bölünmüşlüğü, sendikal hareketin bağ kuracağı güçlü, etkin ve tek bir merkezi siyasal otorite boşluğunun bulunması, DİSK'in kendisini böyle bir siyasi otorite saymasını getirmemelidir. DİSK bir ekonomik örgüttür ve siyasal bölünmüşlük aynı zamanda DİSK'in de iç sorunlarını oluşturmaktadır.

Şu halde, sendikal hareketimizin birliğinin ana ekseni olan DİSK'in birliği sorunu siyasal mücadeleyle doğrudan doğruya bağıntılıdır.

SOSYALİST HAREKETİN BÖLÜNMÜŞLÜĞÜNÜ İNKÂRIN SONUCU GRUPÇULUKTUR

DİSK bünyesi içindeki olumsuzluğun diğer ve çok önemli bir kaynağı da, belli bir siyasetin kendisini işçi sınıfının partisi olarak görmesi, kendi dışındaki bilimsel sosyalistleri tanımazlıktan gelmesi, böylelikle «işçi sınıfının yüksek menfaatleri» adına her türlü davranışı mübah saymasıdır. Bu çevrenin yaklaşımı bugüne değin, «mademki işçi sınıfının partisi benim, şu halde bu partinin çıkarları herşeyin üstündedir» mantığıyla belirlenmiştir.

Böyle olunca, bu siyasal çizgi, bir yandan politik arenada kendi bildiğince ve başına buyruk bir yol izlemeyi kendince meşru saymış, öte yandan sendikal planda kendi partisinin dar grupçu siyaseti uğruna her türlü ilkesizliği sürdürmüştür. Bu ise, sendikal harekete çok pahalıya malolmuştur. DİSK içinde büyük olumsuzluklara yolaçmıştır. Bu anlayış, başka bilimsel sosyalist güçlere karşı, sosyal demokrasiyle, hatta onların en geri kesimleriyle işbirliği yapmaktan perva duymamıştır. Gene aynı yaklaşım, DİSK'in demokratik merkeziyetçi işleyişini reddetmeye, sendikalarda çalışmanın bilimsel ilkelerini tanımamaya kadar varmıştır.

Sonuçta DİSK'in birliği ve sendikal etkinliği büyük yaralar almıştır. Bu yaraların onarılması ise DİSK 7'nci Genel Kurulu öncesindeki pazarlıklar yoluyla mümkün değildir. Dün DİSK'de kendi siyasal grup hesapları için herşeyi göze alanların, bugün taktik değiştirerek pazarlıklar yoluyla kendi gruplarını güçlendirmeye çalışmaları ve CHP dahil herkese mavi boncuk dağıtan bir politikayla, «altılı ganyan» oynamaya kalkışmaları bilimsel ilkelerle bağdaşmaz. İşçi sınıfı sosyalistlerinin bu güven vermeyen, faydacı politikalara âlet olmayacakları, DİSK'in birliği görünümü altında yeni yeni grupçuluklara ödün vermeyecekleri açıktır. Dar grup hesapları ilkelerin üzerine çıktığı yerde, en önemli sorun, ilkeleri ısrarla ve ısrarla savunmak ve DİSK'in birliğini şu ya da bu grubun küçük hesapları üzerine dayamaksızın, ilkeler üzerinde inşa edecek yolları açmaktır.

DİSK'İN BİRLİĞİ PAZARLIKLARLA DEĞİL İLKELERLE SAĞLANIR

Aksi halde, hareketin belli bir momentinde büyük önem taşıyan bir Kongre, iğreti birliklerle belki aşılabilir, ama sorunlar ilkeler zemininde kökten ele alınmamışsa ve herkes birliği değil, **kendi dar menfaatlerini gözeterek** biribirine teğellenmeyi kabul etmişse, eninde sonunda daha büyük bir kriz, daha sert çatışmalar kaçınılmaz olarak

Devamı s. 5, sü. 1'de

Gerçek
Sahibi : Ali Kar
Sorumlu Müdür: Fahrettin Mis
Adres : Başmusahip Sokak Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu-İstanbul
Dizgi : Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş. Baskı : Hürriyet Ofset Tesisleri

İşçi Sınıfının ve Partinin Önderliği Gençliğin Tek Güvencesidir

Yaşar YİĞİT

- **TSİP'in 6. Kuruluş Yıldönümünü büyük coşku ve sevinç içinde selâmlayan sosyalist gençler, partiye olan sonsuz inançlarını gençlik heyecanı ve dinamizmiyle bütünleştirerek kavganın ön safında yürüyorlar.**
- **Partililer, bütün dostlar emin olsunlar ki, sosyalist gençler, önüne çıkan bütün zorlukları aşarak, önümüzdeki sınıf mücadelelerinde gençlik fedakârlığının, gençlik militanlığının en güzel örneklerini sunacaklardır.**

Türkiye işçi sınıfı ve sosyal mücadele tarihinde 15-16 Haziran işçi eyleminin özel bir yeri vardır. Türkiye işçi sınıfının öncü tarihsel misyonu ilk kez, barikatları aşarak ilerleyen yüzbinlik işçi ordusunun İstanbul'da gerçekleştirdiği 15-16 Haziran eyleminde somutlanıyordu. İşçi sınıfının yüz yılı aşkın mücadele birikimi, yüzbinlerin ölçüsüz coşkusunda ve

kararlılığında yankılanıyordu. Burjuvazinin yüreğine korku salan bu eylem aynı zamanda sınıf mücadelesinde burjuvazinin karşısında saf tutmuş tüm toplum kesimlerini sarsmıştı. Küçük burjuvazinin siyasal sözcülerinin ileri sürdükleri tezler ağır bir darbe yedi ve özellikle gençlik içinde yuvalanmış küçük burjuva devrimciliğinin «gençlik öncülüğü» iddiaları iflâsa mahkum edildi, bu akımların maceracı sonu, tarihsel çıkmazları açığa çıktı. 15-16 Haziran eylemi, yüzbinlerce ilerici gence umut ışığı olmakla kalmamış, gençlik içindeki çeşitli tabuları yıkarak bilimsel sosyalist bilincin ve örgütlenmenin önünü açmıştır.

Bugünkü gelinen noktada görülüyor ki, işçi sınıfının otoritesini ve saygınlığını gençlik içinden hiç bir güç söküp atamaz, işçi sınıfının öncülüğüne açıktan karşı çıkan hiç bir çizgi gençlik hareketinde barınamaz. Ne var ki, işçi sınıfının tüm toplum kesimlerinde olduğu gibi, gençlik içinde de saygın ve otoriter olması işçi sınıfı dışı akımların gençlik içinde etkinlik kazanmasına engel olamamaktadır. Geçmişte, sınıfın öncülüğünü inkâr edip, tanımayanlar, bugün —açıktan bunu yapamayınca—, bilim ve parti düşmanlığını öne çıkartmaktadırlar. Toplumdaki sınıf mücadelesinin doğal sonucu olarak ilerici küçük burjuva hareketi, kendi mücadele ve örgütlenme anlayışını gençlik içinde egemen kılmaya çalışmaktadır.

Partisiz devrimciliğin egemen ve moda olduğu gençlik içinde şimdi yaşanan süreç, işçi sınıfının genel otorite ve saygınlığının, parti otoritesiyle tamamlanıp, bütünleştirilmesidir. Bilimsel sosyalizm ve parti düşmanı akımların gençlikten soyutlanıp, tecrit edilmesidir. Bunun somutlanışı, işçi sınıfı partisinin önderliğindeki sosyalist gençlik örgütünün gençlik içinde öncü, sürükleyici konuma getirilmesidir. İşçi sınıfı partisinin militan ve yedek gücü olan sosyalist gençlik örgütü, ortaya koyduğu çok yönlü eylem programlarıyla geniş gençlik kesimlerinin gözünde küçük burjuva devrimciliğinin çıkmazlarını göstererek, işçi sınıfı devrimciliğinin gereklerini en fedakâr şekilde yerine getirmelidir, getirecektir.

Öncü siyasi örgütlenmenin boşluğunu 10 yıl önceki 15-16 Haziran eyleminde bilinçlerine kazıyan işçi sınıfı sosyalistleri, bütün çabalarını siyasi örgütlenmede odaklaştırdılar ve 1974 Haziranında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni kurdular. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, her şeyden önce siyasi örgütlenmedeki boşluğu gidermek, bilimin ve enternasyonalizmin rehberliğinde işçi sınıfını ve diğer toplum kesimlerini iktidara götürmek amacıyla yola koyuldu.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sosyalist hareketin gündemindeki acil sorunlardan birini gençliğin örgütlendirilmesi olarak belirledi. Bilimsel sosyalizmin temel gençlik politikalarını, dünya devrimci sürecinin örgütlenme ve mücadele deneylerini kılavuz edinerek en doğru çözümleri getirdi. Burjuvazinin azgın saldırılarına ve sağdan ve «sol»dan gelen karalamalara karşın, çeşitli kereler ar-

kadan hançerlenmesine karşın TSİP bu gün de gençliğin örgütlenmesinde iddialıdır, geleceğe umut ve güvenle bakmaktadır.

Çünkü, TSİP'in program ve politikaları her geçen gün gençlik içinde saygınlık kazanmakta, taraftar toplamaktadır. Partinin aktif desteği ve politik yönlendiriciliğinde yurt çapında, kök salan SGB hareketi, saflarındaki binlerce genç sosyalist militanla hızlı bir gelişme içindedir. Sosyalist gençler işçi sınıfı partisinin ideoloji ve politikalarının gençliğe taşıyıcıları olarak, yüklendikleri ağır görevlerin bilincindedirler. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 6. yıldönümünde sosyalist gençler şu somut görevler için uğraş vermektedirler:

- Faşizme ve her türden geriliğe karşı gençliğin anti-faşist birliğinin sağlanması, bu yolda vakit geçirmeksizin sosyalist ve demokratik kapsamlı gençliğin merkezi işbirliğinin işlerlik kazanması.
- Bilimsel sosyalizmin ve enternasyonalizmin bir bütün olarak ileri gençlik kitlelerine özümletilip, kavratılması, işçi sınıfı dışı «sol» ideolojilerin, politikaların bilim dışı yüzlerinin açığa çıkartılıp, tecrit edilmesi, karşı devrimci Maoculuğun bütünüyle gençlik içinden kovulması.
- Bilimsel sosyalist gençlik örgütünün güçlendirilmesi ve öncü, sürükleyici konuma yükseltilmesi.
- İşçi sınıfının öncülüğünün zorunlu sonucu olan ve gençliğin işçi sınıfıyla birliğinin güvencesi olan işçi gençliğin gençlik hareketinde öncülüğünü gerçekleştirmek.

Kadınların Kurtuluşu işçilerin davasına bağlıdır

Yıldız GÜRCAN

- **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, demokratik kadın hareketinin örgütlü birliğinin sağlanması ve işçi sınıfı bilimi ve mücadelesi ışığında güçlenip, gelişmesi yolundaki kararlı çabalarını sürdürüyor.**

Üretimin değişen karakteri ile birlikte toplumsal konumu çeşitli değişikliklere uğramışsa da, kadın, ilkel komünal toplumun sona ermesinden sosyalizme kadar geçen tüm tarihsel süreç boyunca toplumun «ezilen cinsi» olarak kalmıştır. Kadının bu konumu üretim faaliyetinin doğal karakterinin bir sonucudur, diğer bir deyişle, kadının toplumsal konumu daima onun üretim içerisindeki yeri ve rolüne göre şekillenmiştir. İlkel komünal toplumda, erkekle aynı üretici fonksiyonlara sahip kadın, saygın bir konumda iken, özel mülkiyetin ve sınıfların ortaya çıkışına paralel olarak bu saygınlığını yitirmiş ve toplumun ezilen cinsi durumuna düşmüştür.

Kapitalizm, öncesine göre kadına daha fazla haklar tanımak zorunda kalmışsa da bu hak ve eşitlikler biçimsel olmanın ötesine gidememiştir. Diğer taraftan, ucuz işgücü olarak üretime çekilen kadın, erkekle birlikte ve ondan daha da fazla sömürülmesi gerçeğini kavradığında kendisini doğrudan sınıf mücadelesi içerisinde bulmuştur. Verilen mücadele soyut bir «eşitlik» mücadelesi değil, sömürüye son verme, sömürüden kurtulma mücadelesidir.

Kadının kurtuluşunun sosyalizmle sağlanacağı soyut bir iddia değildir, her gün daha geniş yığınların kavradığı sınıfsal bir gerçekliktir. «Kadınların kurtuluşu kesin olarak işçilerin davasına, yani sosyalizm mücadelesine ayrılmaz bir biçimde bağlıdır.» 1917 Büyük Ekim Devrimi, işçi sınıfının kapitalizme karşı zaferinin, kadınların gerçek kurtuluşu olduğunu da göstermiştir. «Hiç bir devlet, hiç bir kanun kadınlar için Sovyet iktidarının başa geçtiği ilk ayda yaptığının yarısını bile yapamamıştır.»

Kadınların işçi sınıfı bilimi ışığında ve onun mücadelesi içerisindeki tarihi yeri ve bu konudaki görevler Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin gündemindeki artan önemini her zaman korudu.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, 1. Parti Kongresi'nde «kadınların demokratik örgütlenmesinin kadın kitlesine maledilmesi ve yaygınlaştırılılması» kararı aldı ve Parti üyeleri bu Kongre kararı doğrultusunda ilkeli ve tutarlı bir çaba gösterdiler.

Kadınların demokratik örgütlenmesini, halkımızın çözüm bekleyen sorunları arasında değerlendiren Türkiye Sosyalist İşçi Partisi II. Kongresi, «demokrasi saflarında yer alan tüm siyasal eğilimlerden kadınların örgütlü birliğini sağlamak, demokratik kadın örgütlenmesini elbirliğiyle yaygınlaştırıp, yığınsallaştırmak, gurupçu ve ayrılıkçı tutumlara karşı mücadele etmek» hedefiyle bu niteliklere sahip kadın örgütlenmesinin başlatılmasında TSİP'e tarihsel bir sorumluluk düştüğünü vurguluyor ve «bu amaçla demokratik kadın kitlesini kucaklayacak bir girişim olan Demokratik Kadın Birliği'nin kurulması yolundaki çabaları onaylar; bu konuda Partimiz'in üstüne düşen görevleri yerine getirmesini ve demokratik kadın hareketinin birliğine yardımcı olmasını kararlaştırır» diyordu.

En geniş kadın kitlesini demokrasi mücadelesine çekmek, kadınların kadın olmaktan doğan özgül taleplerini ve genel toplumsal talepleri yükseltmek ve hayata geçirmek, demokratik kadın hareketinin birliğini sağlamak görevine azim ve kararlılıkla sahip çıkan DEMOKRATİK KADIN BİRLİĞİ, bugün Barış-Demokrasi-Eşitlik şiarını her geçen gün daha geniş kadın kitlelerine ulaştıran örgütlü yapısı, bilim temeline dayalı çalışma ilkeleri ile demokrasi güçlerinin safında sesini daha güçlü duyuruyor. Kuruluşunun henüz birinci yılında tüm ülke düzeyinde onlarca şube ve binlerce üyeyi kucaklayan DEMOKRATİK KADIN BİRLİĞİ, her geçen gün daha fazla sayıda kadını gösterdiği hedefler ışığında çatısı altında toplarken, demokratik kadın hareketinin en geniş kadın potansiyelini kucaklayacak örgütlü birliğine ulaşması için çaba gösteriyor. İlkeleri ve eylemi ile demokratik kadın hareketinin daha serpilip gelişmesini engelleyici dar, gurupçu tutumları mahkum ediyor.

Sosyalist ve demokratik birlik çabalarının öncülüğünü yapan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, demokratik kadın hareketinin örgütlü birliğinin sağlanması ve demokratik kadın örgütlenmesinin faşizm ve gericiliğe karşı işçi sınıfı hareketi başta olmak üzere tüm örgütlü demokrasi güçleriyle sıkı bir işbirliği içerisinde bulunması ve demokratik kadın hareketinin işçi sınıfı bilimi ve mücadelesi ışığında güçlenip, gelişmesi yolundaki kararlı çabalarını sürdürüyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin program hedefleri arasında emekçi köylü hareketinin yeri ve önemi

Ahmet MELEK

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin programı, politik ve örgütsel çözümlemeleri ve altı yıllık mücadele pratiği, işçi sınıfının yanında, emekçi köylü hareketinin demokratik amaçlar için mücadelesine de yol göstermektedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin programı Demokratik Halk İktidarını kurmayı hedefliyor. Bu emekçi sınıf hareketinin devrimci hedefleri açısından gerçekçi ve bilimsel bir çözümlemedir. Demokratik Halk İktidarı, emekçi köylü hareketinin demokratik hedefleri bakımından da sorunu, iktidar düzeyinde çözüme kavuşturuyor. Çünkü, bu iktidarın sınıf bileşimine temel olan, işçi-köylü ittifakından başkası değildir. Tarih şunu göstermiştir ki, emekçi köylülük burjuvaziden ve onun düzeni kapitalizmden kurtuluş bekliyemez. Çünkü, burjuvazi bu konuda son sözünü söylemiş, özellikle tekelci kapitalizm aşamasında, geniş köylü kitleleri için yoksulluk ve gerilikten başka bir şey ortaya koyamamıştır.

Tarih ayrıca şunu da göstermiştir ki, burjuvazinin peşine takılarak başarılı olamayan emekçi köylü hareketleri, tek başına yola çıktıkları zaman da başarılı olamamışlardır. Meksika Devrimi bunun ilginç bir örneğidir ve emekçi köylü hareketi, en güçlü olduğu bir aşamada bile muzaffer olamamıştır.

Halbuki Ekim Devrimi ve onu izleyen, çağımızın bütün halk devrimleri, emekçi köylü hareketinin hangi yollardan hedeflerine ulaşabileceğini ortaya koymuşlardır. Günümüzde emekçi köylülüğün mücadelesi, bu devrimci pratiklerin ortaya koyduğu yasalardan yararlanmakta ve yolunu açmaktadır.

Emekçi köylü hareketi için bu deneylerden çıkan en önemli sonuç şu olmuştur: Emekçi köylülük, feodalizm ve kapitalizm tarafından biriktirilmiş olan sorunlarını, ancak «iktidar olabilirse çözebilir. Ve emekçi köylü hareketi, çağımızda ancak işçi sınıfının iktidara gelmesi kapsamında iktidar olabilir. Başka bir deyimle, emekçi köylü hareketi işçi sınıfından bağımsız bir iktidar hedefi oluşturamaz. Onun iktidar hedefi için mücadelesi, işçi sınıfının demokratik devrim hedefi için mücadelesinde çözümlemesini bulabilir. İşçi sınıfının siyasal iktidar sorununa çözüm getiren programı ve bu programın kapsamı içinde yer alan demokratik hedefler emekçi köylü hareketinin de hedefleridir. Ayrıca işçi sınıfı, bu program ve amaç birliğini gözardı ederek iktidar olamıyacağının bilincindedir. Bu birliği sağlam sınıfsal ittifaklarla pratiğe geçirmek zorundadır. İşçi-Köylü ittifakına dayanan Demokratik Halk İktidarı, emekçi köylü yığınlarına özgürleşmenin yolunu açacak ve köylülere, tarih boyunca elde edemedikleri olanaklar sağlıyacaktır. Türkiye'de, emekçi köylü hareketinin demokratik hedefleri açısından, Halk İktidarının çözümleri neler olacaktır?

Demokratik Halk İktidarı, kırsal alandaki feodal ve gerici bütün ilişkilere ve kalıntılara son verecektir. Bu, feodal kalıntılar karşısında emekçi köylü yığınlarının özgürleşmesi yönünde ileri bir adım olacaktır. Ama, esas itibariyle emekçi köylüler, tekelci kapitalizmin baskı, sömürü ve tahakkümü altındadırlar ve Demokratik Halk İktidarı, asıl çözümleyici rolünü tekel egemenliğine son vermekle oynamış olacaktr.

Emekçi köylüler için «özgürlük» soyut bir kavram değildir. Bu nedenle Demokratik Halk İktidarı programı somut çözümler getirmektedir. Bunların başında, mülkiyet ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi, emekçi köylülük için yaşamın başlıca aracı olarak toprağa kavuşturulması gelmektedir. Toprağın mülkiyeti üzerinde en küçük bir «reform» denemesinin bile girişilmemiş olan bir ülkede, emekçi köylüleri toprağa kavuşturacak olan bir köklü reform, atılması gereken ilk ve zorunlu demokratik adım olacaktır. Yine böyle bir ülkede emekçi köylü hareketi için, peşinden gidilecek hiç bir burjuva çözüm kalmamıştır. Bu nedenle köylüler işçi sınıfının devrimci programına sıkı sıkıya sarılmak zorundadırlar.

Bu ilk ve zorunlu çözümü, Demokratik Halk İktidarının dolaysız desteğini alacak olan emekçi köylü yığınlarının her bakımdan gelişip güçlenmesi izleyecektir. Burada anahtar çözüm, emekçi köylü yığınlarının örgütsel olarak güçlenmesi, halk ekonomisi içindeki yerini örgütlü olarak almasıdır.

Köylülüğün örgütsel güçlenişi yeni bir şey olmayacaktır, çünkü, köylüler bu düzen içinde zaten örgütlenmeye, haklarına sahip çıkmaya başlamışlardır. Demokratik halk kooperatifleri bunun örneğidir. Kooperatifler içinde emekçi köylülerin ağırlığı ve demokratik yönetimi giderek artırıyor. Köylüler üretim ve pazarlama alanlarında dayanışmalarını geliştiriyor, yaşama düzeylerini yükseltebilmek için kendi aralarında işbirliği yapıyorlar. Önlerine çıkan gerici engelleri de ortaklaşa göğüslemeyi öğreniyorlar. Mücadelelerini Köy-Koop'ta artan ölçüde birleştiriyorlar.

Buradan çıkan sonuç şudur ki, daha bugünden güçlenen emekçi köylü hareketi, güncel hedefleriyle, Demokratik Halk İktidarı aracılığıyla elde edeceği hedefleri bütünleştirmiştir. Bu bakımdan, emekçi köylü hareketinin niteliği giderek politikleşmekte, kapsamı genişlemektedir. İşçi sınıfının iktidar programının kendisi açısından çözümleyici rolünü kavrayıp gördükçe, emekçi sınıf hareketi içindeki yerini doldurmaktadır.

Politikleşmiş köylü hareketinin, işçi sınıfı ile birlikte iktidar mücadelesine katılan köylü hareketinin kooperatif kalıplarına sığmayacağı, yeni örgütsel çözümlere gerek duyacağı, kendiliğinden anlaşılıyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin bilimsel ve pratik öngörülerinin yol göstericiliği bu konuda da kendini gösteriyor. Emekçi köylü hareketinin politikleşme süreci içinde, demokratik hedeflerini işçi sınıfının demokratik devrim hedefiyle birleştirmesi nasıl mümkün olacaktır? Köylü yığınlarının politik bilinci yükseliyor, ilerici, liberal ya da reformcu siyasi etkilerden uzaklaşıp devrimci niteliğine bürünüyor. Bu gelişmenin örgütsel çözümü ne olacaktır?

Emekçi Köylü Birliği bu soruya cevap getirmektedir. Çözümlemelerimiz Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin önerdiği çözümler doğrultusundadır. Örgütümüzün program hedefleri, Demokratik Halk İktidarı programından kaynaklanmaktadır. Emekçi köylü hareketinin hedeflerini saptarken Türkiye'nin somut koşullarından çıkardığımız sonuçları esas almaktayız. Köylülüğün, genel emekçi sınıf hareketimiz içindeki yerini önde tutmaktayız ve bu konumunu güçlendirmek için çalışıyoruz. Örgütümüz, politikleşmenin köylü hareketinin demokratik ve siyasal hedeflerini savunuyor ve bu hareketi örgütlüyor. Demokratik Halk Devrimi'nin rezerv potansiyeli içinden güç devşirmek değil, bu devrimin sınıf bileşenlerinden biri olan köylülüğü, işçi sınıfının iktidar hedefine dönük mücadelesi içinde, somut varlığıyla yer almaya hazırlamak, başlıca örgütsel hedefimizdir.

Emekçi köylülük, demokratik planda, genel emekçi sınıf hareketiyle birlikte, sorunlarının çözümü için mücadele ediyor. Bu mücadelenin temel güçlerinden biri olduğunu kavrıyor. Önündeki hedeflerin politik boyutunu da görüyor ve buna kendisini örgütsel olarak hazırlıyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin program hedefleri bu konuda emekçi köylü hareketine yol gösterici olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

TSİP
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
1974-1980
6. YILINDA
Ankara Atatürk Spor Salonu, 21 Haziran 1980 Cumartesi Saat: 14.00